F/e O-54

HEADZTIKA

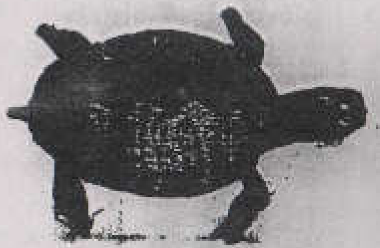

1.

BIBLIOTECA

NOCTES PELASGICAE

VEL

SYMBOLAE

AD

COGNOSCENDAS

DIALECTOS GRAECIAE PELASGICAS

COLLATAE

CURA

Dr. Caroli Henrici Theodori Reinhold,
Hanovero - Goettingensis,
classis Regiæ medici
primarii.

« δῖοι Πελασγοί »
Ὀμ. Ὀδ. Τ, 176.

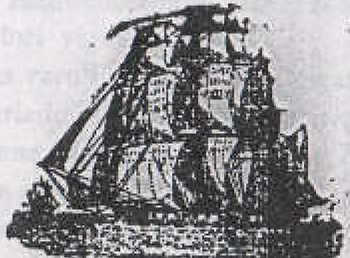

ATHENIS
TYPIS Sophoclis Garbola
1855.

52302

BIBLIOTECA CIVICA
52302
CASALE MONFERRATO

Q. F. F. S.

Amabili Pelasgorum, classis Regiæ sodalium, erga me comitate motus suavi eorum linguæ animum adverti tantumque divitiarum ejus desiderium concepi, ut, quod mihi esset a rebus medicis otium, eleganti sociorum idiomati ediscendo impenderem jamque ipsum Albanici sermonis sonum delicias habeam. — Grati animi signum copiam docentibus illis congestam typis trado. — Ipsi, nobiles Neptuni comites, lucubratiunculis hisce non egent: — maris domitori vigilias vigilent!

Terrestres vero litterarum Pelasgicarum amatores opus clarissimi Dr. J. G. de Hahn legisse et possidere suppono; sin minus, « abeant a Noctibus his procul atque alia sibi oblectamenta quaerant. » Sunt enim Symbolæ hæ quasi ostrea ad sumptuosam illam coenam Hahnianam apposita, cum illa blando maris sapore grata, sine illa infesta stomacho et δύσπεπτα.

Pro scribenda lingua Albanica, Græcæ pariter ac Latinæ consanguinea, litteris uti malui Latinis, ut molestam illam spirituum accentuumque farra-

ginem evitem; explicanda vero censui Pelasgica Græco sermone, ut intima ingenii Græci atque Albanici affinitas ipsa vocabulorum locutionumque juxtapositione agnosci queat.

« Quae autem parum plana videbuntur aut minus plena instructaque, petimus, inquam, ut ea non docendi magis, quam admonendi gratia scripta existiment, et quasi demonstratione vestigiorum contenti persequantur ea post, si libebit, vel libris repertis vel magistris (Aul. Gell. Epil.)

Scr. Athenis

Id. Sextil. a. MDCCCLV.

Dr. C. H. T. Reinhold.

ΠΕΛΑΣΓΙΚΑ

«Οἱ δὲ Πελασγοὶ τῶν περὶ τὴν Ἑλλάδα δυναστευσάντων ἀρχαιότατοι.»

ΔΙΑΛΕΚΤΟΣ ΤΟΥ ΣΤΟΛΟΥ.

Α΄.

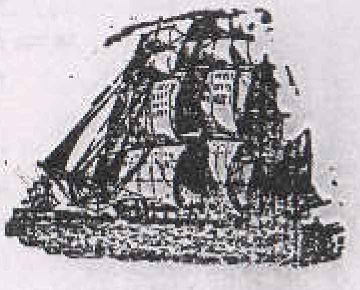

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

ΤΥΠΟΙΣ ΣΟΦΟΚΛ. Κ. ΓΚΑΡΠΟΛΑ.

ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ Ἀριθ. 55.

1855.

ΝΑΥΤΩΝ ΠΑΙΣΙΝ

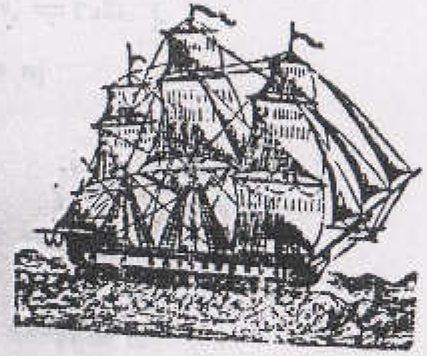

Dr. C. Reinhold.

Πᾶν ἀντίτυπον μὴ φέρον τὴν ὑπογραφήν μου θεωρεῖται κλοπιμαῖον καὶ καταδιώκεται κατὰ τὸν νόμον.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ.

« Θαρσεῖν χρή, φίλε Βάττε!
Τάχ' αὔριον ἔσσετ' ἄμεινον. »

ΣΤΟΙΧΕΙΑ.

a
ä = αι
e
i
o
ö
u = ου
ü
y = υ
ch = χ πρὸ α, ο, ου.
h
χ = χ πρὸ ε, η, ι, υ.
j = γ πρὸ ε, η, ι, υ.
f
v = β ἢ υ.
l
l̄ = lj

λ, = v, u ἢ ἄφωνον
r
θ
δ
s
s̄ = Ἀγγλ. sh.
ζ
ζ̄, (ṡ) = Γαλλ. j.
n
n̄ = nj
m
b
p
d
t
g
k

c πρὸ e καὶ i = ts̄
z = ts
x

Κεφάλαιον Α΄.

Ὄνομα Οὐσιαστικόν.

§. 1. Γένος.

1. Ἀρσενικά.

1) Τὰ ἔμψυχα ὄντως ἄρρενα.
nieri, nip, ka.

2) Τῶν ἐπικοίνων καὶ ἀψύχων
α) Τὰ εἰς σύμφωνον λήγοντα:
dieλ, kurm, urder,
vent, fik, ζog.

β) Τὰ μονοσύλλαβα εἰς φωνῆεν λήγοντα.
δe, vge, gi, si, s̄i, dru, gl̄u.

2. Θηλυκά.

1) Τὰ ἔμψυχα ὄντως θήλεα.
grua, nusse, bässe.

2) Τῶν ἐπικοίνων καὶ ἀψύχων
τὰ εἰς φωνῆεν λήγοντα.
mats̄e, δelpere, verre, krippe;
mareζi, piekeri, gieri.

3. Οὐδέτερα.

1) Τῶν ἐμψύχων οὐδέν.

2) Τῶν ἀψύχων.
α) Τὰ εἰς s̄, l̄, λ.
mis̄, val̄, mieλ.
β) Τινὰ εἰς e βαρύτονα.
uje, jalpe, diaθe, diamme,
brumme, driθe, grure,
elpe, krie, baλe, diλe.
γ) Τὰ ῥηματικὰ ὀνόματα.
te δömbure ἄλγος.
te rieδure ῥοή.
t' ikkure φυγή.

§. 2. Ἀριθμός.

Πληθυντικὸς e, a καὶ era:
1) e: vent — vente
varr — varre
corb — corbe
mal — malle
θron — θrone.

2) a: degge — degga
robe — roba
burre — burra
trim — trimma
bres — breζa
hekura — hekura
glimb — glimba
δemb — δemba
krimb — krimba
rip — ripa.

3) era: barr — barrera
prift — priftera
ulk — ulkera
les̄ — les̄era
lumme — lummera
mis̄ — mis̄era
glis̄t — glis̄tera
det — dettera.

[illegible]

1) Διὰ μεταβιβάσεως τοῦ τόνου.
ñieri — ñiéres
δămon — δămòne
giărper — gierpéñ.

2) Διὰ μεταβολῆς τοῦ ληκτικοῦ συμφώνου.
Apos̄tol — Apostole
mik — mig
ζog — ζoj.

3) Διὰ μεταβολῆς τοῦ ῥιζικοῦ φωνήεντος.
s̄cλav — s̄eλev
scla — scle
rap — rep
nappe — neppe
natte — nett'
s̄trat — s̄tret
das̄ — des̄
dialle. — dielm
plak — plekj
tsurap — tsureppe
ziap — ziep
kulats̄ — kulets̄
ka — ke
ve — va
re — ra
reθ — raθe
θes — θasse
pes̄k — pis̄ki Ὑδρ.
(pis̄k — pis̄ke (Ἀλιοῦσ.)
s̄erbess' — s̄erbisse.

4) Δι' ἀνεφαινομένου ῥιζικοῦ συμφώνου ἐν τῷ ἑνικῷ ἀποβληθέντος.
hu — huñ, θua — θoñ.
krua — kroñie, ftua — ftoñ.

5) Ἑτερόκλιτα.
s̄nal — s̄olle
delle — den

derre — dier
dorre — duar
derk — derra
lömme — lömmönie
vega — v' gieζer
greš — grera
grua — gra
krie — krera
cale — cuel.

§. 3. ΚΛΙΣΙΣ.

Κλίσις ἐστὶν ἡ τοῦ ὁριστικοῦ ἄρθρου ἐν εἴδει καταλήξεως προσάρτησις.

Τούτου οὖν τὰ πάθη εἰσὶν αἱ πτώσεις.

Τύπος τοῦ ληκτικοῦ ἄρθρου.

Ἑνικός.	a	i	u	te
γεν.	se	it	ut	it
αἰτ.	ne	ine	une	te
ἀφ.	et	it	ut	it.
Πληθ.	[illegible]			
γεν.	vet			
αἰτ.	te			
ἀφ.	š ἢ šit.			

Σημ. Ἡ ἀφαιρετικὴ σχεδὸν ἄχρηστος.

§. 4. Πρώτη κλίσις ἤτοι ἄρθρον a.

Τὸ ἄρθρον a λαμβάνουσιν.

1. Ἅπαντα τὰ θηλυκὰ ὀνόματα ἀνεξαιρέτως;
2. Τῶν ἀρσενικῶν.
   α) Οὐδὲν τῶν εἰς σύμφωνον ληγόντων,

β) Τινὰ εἰς e βαρύτονα καὶ ὀξύτονα;
γ) Τινὰ εἰς o βαρύτονα.

1. Τῶν θηλυκῶν.

α) Τὰ εἰς e βαρύτονα ἐκθλίβουσι τὸ e:

mömme — mömma
robe — roba.

β) Τὰ ὀξύτονα εἰς e καὶ a καὶ τὰ εἰς ἄλλο φωνῆεν λήγοντα βαρύτονα προσαρτῶσιν εὐφωνίας χάριν ja ἀντὶ a.

re — reja
ve — veja
Maro — Maroa — Maroja
Αθina — Αθinaja
grua — gruaja

γ) Τὰ εἰς i ἀεὶ προσαρτῶσι τὸ a:

mareζi — mareζia
plekjeri — plekjeria

2) Τῶν ἀρσενικῶν

β) Τὰ εἰς e βαρύτονα = θηλυκὰ

tatte — tatta

ὀξύτονα προσαρτῶσιν ἁπλῶς τὸ a·

Pašé — Pašéa
gambré — gambréa.

γ) Προσαρτῶσιν a· τροπῇ ἢ μὴ τοῦ o εἰς u.

Ludoviko — Ludovikoa
καὶ Ludovikua
Petro — Petroa — Petrua.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ.

	roba	veja	δia
	robese	vese	δise
	robene	vene	δine
πλ.	robate	vete	δite
	robavet	vevet	δivet
	robate	vete	δite.

Pašéa	Ludovikoa
Pašése	Ludovikose
Pašéne	Ludovikone

	gruaja	Aθinaja
	gruaše	A'θinaše
	gruane	Aθinane
πλ.	gra	
	gravet	
	gra	

§. 5. Δευτέρα κλίσις· ἤτοι ἄρθρον i.

Τὸ ἄρθρον i λαμβάνουσιν.

1. Οὐδὲν ὄνομα θηλυκὸν ἢ οὐδέτερον.
2. Τῶν ἀρσενικῶν
   α) Ἅπαντα τὰ εἰς σύμφωνον, ἐκτὸς τῶν εἰς ch, h, k, g.
   β) Τῶν εἰς φωνῆεν ληγόντων.
   α) Τὰ εἰς a καὶ o ὀξύτονα.

vega — vegai
Christo — Christoi
Nikolo — Nikoloi

β) Τινὰ μονοσύλλαβά τε καὶ ἄλλα ἀναλαμβάνοντα σὺν τῷ ἄρθρῳ τὸ r τῆς ῥίζος.

vge — vgeri
pe — peri
dre — dreri
bri — briri
gi — giri
uλi — uλiri
dru — druri
hu — huri
glu — gluri
kiu — kiuri.

Σημ. 1) Τὰ εἰς uar — ori.
šerbetuar — šerbetori

2) Τὰ εἰς ua καὶ uaij — oi.

θua — θoi
krua — kroi
ftua — ftoi
perua — peroi
langua — langoi
muaij — moi

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ.

	malli	keni	burri
	mallit	kenit	burrit
	malline	kenine	burrine
πλ.	mallete	ken' te	burrate
	mallevet	ken' vet	burravet

mallete ken' te burrate.

prifti vegaï
priftit vegait
priftine vega' ne
πλ. prifterate v' gieζerite
prifteravet v' gieζeret
prifterate v' gieζerite

druri uλiri
drurit uλirit
dru'ne uλi' ne
drute καὶ drurate uλiñte
druvet καὶ druravet uλiñ vet
drute καὶ drurate uλiñ te

§. 6. Τρίτη κλίσις ἤτοι ἄρθρον u.

Τὸ ἄρθρον τοῦτο λαμβάνουσιν,
1. Οὐδὲν θηλυκὸν ἢ οὐδέτερον.
2. Τῶν ἀρσενικῶν.
α) Τῶν [illegible] τὰ
εἰς ch, [illegible]

Baruch — Baruchu
krah' — krahu
lak — laku
giak — giaku
plak — plaku
bark — barku
pelk — pelgu
derk — derku

mik — miku
ŝirk — ŝirku
fik — fiku
ŝok — ŝoku
Turk — Turku.

β) Τῶν εἰς φωνῆεν ληγόντων τὰ εἰς i ὀξύτονα, καί τινα μονοσύλλαβα εἰς a, e, καὶ i.
ñieri — ñieriu, 'Υδρ.
ñieriv
kuŝeri — kuŝeriu (v)
ka — kau (kav)
δe — δeu (δev)
si — siu (siv), ŝi — ŝiu (ŝiv)

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

miku ulku
mikut ulkut
mikune ulkune
(mig' ne) (ulg' ne)
πλ. migte ulkerate
migvet ulkeravet
migte ulkerate

ñeriu ŝiu
ñieriut ŝiut
ñieri'ne ŝi'ne
πλ. ñiereζite ŝirate
ñiereζet ŝiravet
ñereζite ŝirate

§. 7. Τετάρτη κλίσις ἤτοι ἄρθρον te.

Τὸ ἄρθρον τοῦτο λαμβάνουσιν.

1. Οὐδὲν τῶν ἀρσενικῶν ἢ θηλυκῶν ὀνομάτων,
2. Τῶν οὐδετέρων ἅπαντα,

les̃ — les̃te
mis̃ — mis̃te
rus̃ — rus̃te
uje — ujete
jalpe — jalpete
diaϑe — diaϑete
diamme — diammete
brumme — brummete
driϑe — driϑete
grure — grurete
elpe — elpete
krie — kriete
baλe — baλete
diλe — diλete.
te δömbure — te δömburite
t' ikkure — [illegible]
te riedure — te riedurite.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

	mis̃ te	ujete
	mis̃it	ujit
	mis̃te	ujete
πλ.	mis̃erate	ujerate
	mis̃eravet	ujeravet

	mis̃erate	ujerate

Ἑτερόκλιτον	kriete
	kreut (krevt) καὶ krese
	kriete
πλ.	krerate
	kreravet
	krerate.

Κεφάλαιον Β′.

Κτητικὸν ἄρθρον.

Ἀνάλογον τοῦ ἐν τῇ Ἑλληνικῇ ἄρθρου ἐστὶ τὸ κτητικὸν ἄρθρον.

Ὅπερ ἀπαραιτήτως ἀείποτε ἕπεται τῷ ὀνόματι, ὁσάκις τοῦτο προσδιορίζεται δι' ἑτέρου ἐξαρτωμένου ἀπ' αὐτοῦ ὀνόματος.

Καὶ ἐπὶ μὲν τῆς ὀνομαστικῆς τε καὶ αἰτιατικῆς τὸ προσδιοριζόμενον ὄνομα καὶ ἄναρθρον καὶ ἔναρθρον τίθεται, ἐπὶ δὲ τῶν πλαγίων πτώσεων ἀείποτε ἔναρθρον.

1) Ἀνάρθρως. Ἑν. Ὀνομ. cale e luftese, ἵππος (ὁ) τοῦ πολέμου.
mareζi e gravet, ἀφροσύνη (ἡ) τῶν γυναικῶν.
mis̃ te kavt, κρέας (τὸ) τοῦ βοὸς, βόειον κρέας.
αἰτ. (seλ) n̄ie kale te luftese,

(φέρε) ἕνα ἵππον (τὸν) τοῦ πολέμου.

nde štepi te iatroit, εἰς τὸν οἶκον (εἰς οἶκον) (τὸν) τοῦ ἰατροῦ.

nde uje te lummit, εἰς τὸ ὕδωρ (εἰς ὕδωρ) (τὸ) τοῦ ποταμοῦ;

Πληθ. ὀν. καὶ αἰτ. cueľ te lustese, ἵπποι (οἱ) τοῦ πολέμου.

mareζira te gravet, ἀνοησίαι (αἱ) τῶν γυναικῶν.

ujera te Germanise, ὕδατα (τὰ) τῆς Γερμανίας;

2. Ἐνάρθρως.

Ἑν. ὀνομ. cali i iatroit, ὁ ἵππος (ὁ) τοῦ ἰατροῦ.

ſελukka e Ludovikose, ἡ λέμβος (ἡ) τοῦ Λουδοβίκου.

ujet e butiliese ede te laginese

αἰτ. calin' e iatroit ede te priſtit.

ſελukken' e ujit ede te mišit.

Πληθ. ὀνομ. και αἰτιατ.

cueľt' e iatroit ede te priſtit, οἱ ἵπποι (οἱ) τοῦ ἰατροῦ καὶ (οἱ) τοῦ ἱερέως.

mareζirat' e gravet ede te dielmvet

ujerat' e Germanise ede te Gallise.

Πλάγιαι πτώσεις:

= γενική.

calit 'e iatroit ede te priſtit

castres' 'e Koriϑit ede t' Argut

ujit 'e lummit ede te pelgut

cuelet 'e burravet ede te gravet.

štepivet 'e tatlese ede t' im vega, s' ime mottre.

Σημ. 1. Σπάνιαι ποιοῦνται πολύπλοκοι συντάξεις.

2. Ἑλληνισμοὶ εἰσὶν φράσεις, οἷα· te shiϑure Turrivet, ὀπισθοδρόμησις τῶν Τούρκων, mbi krie karavevet, ἐπὶ κεφαλῆς τῶν πλοίων.

Κεφάλαιον Γ'.

Ὄνομα ἐπίθετον.

§. 1. Χαρακτὴρ τῶν ἐπιθέτων ἐστὶ τὸ ἀείποτε συμπαρομαρτοῦν αὐτοῖς ἀρθροειδὲς προφώνημα.

i maϑ	e maδe	te maδe
i mir	e mire	te mire
i forte	e forte	te forte
i ri,	e re,	te ri
i ömble,	e ömble,	t' ömble
i maim,	e maime,	t' maim'.

§. 2. Οἱ περὶ γένους, ἀριθμοῦ καὶ ἐκλογῆς τοῦ ληκτικοῦ ἄρθρου κανόνες τῶν οὐσιαστικῶν ἰσχύουσι καὶ ἐπὶ τῶν ἐπιθέτων.

a) e mire — e mira;
i) i mir — e miri
u) i ζi — e ζiu ἢ ζiv
te) te ζi — te ζite

Πληθ. ἑκάστοτε te:

te mira — te mirate
te mire — te mirete
te ζes — te ζeste
te ζeζa — te ζeζate.

Σημειωτέον δὲ αἱ πτώσεις εἰσὶ τὰ παράλληλα πάθη τοῦ ἀρθρικοῦ προφωνήματος καὶ τοῦ ληκτικοῦ ἄρθρου.

Πρώτη κλίσις ἢ ληκτικὸν ἄρθρον a·

Ἑν. e maδe — e maδea
se maδe — se maδese
te maδe — te maδene
πλ. te mira — te mirate
« « — te miravet
« « — te mirate.

Δευτέρα κλίσις ἢ ληκτικὸν ἄρθρον i.

i mir — i miri
te « — te mirit
te « — te mirene
te mire — te mirete ἢ mirite
« « — te miravet
« « — te mirete

Τρίτη κλίσις ἤτοι ληκτικὸν ἄρθρον u.

i ri — i riu ἢ i riv
te « — te riut

te « — te riune
te ri — te rite
« « — te rivet
« « — te rite.

Τετάρτη κλίσις ἤτοι ληκτικὸν ἄρθρον te.

te mire — te mirete
te « — te mirit
te « — te mirete
te mira — te mirate
« « — te miravet
« « — te mirate
ἢ te mbeδa — te mbeδate
« « — te mbeδavet
« « — te mbeδate.

§. 4. Ἀνώμαλα.

1. — i traš, e traše, te traše
πλ. te treš, te traša, te traša
— i lart, e larte, te larte
πλ. te lert, te larte, te larta
— i glat, e glatte, te glatte
πλ. te glet, te glatta, te glatta
— i barθ, e barδe, te barδe
πλ. te berθ, te barδa, te barδa.
2. — i leh, e lehe, te lehe
πλ. te lehe, te lahe, te lahe
— i ri, e re, te ri
πλ. te ri, te ra, te ra
3) — i hoλ, e hoλe, te hoλe

πλ. te hel, te hoλa, te hoλa.
— i vogel, e vogele, te vogelo
πλ. te vogel, te vogela, te vogela.
4) — i ζi, e ζeζe, te ζi
πλ. te ζi. te ζeζa, te ζeζa.
5) — i maϑ, e maδe, te maδe
πλ. te mbeδeñ, te mbeδa, te mbeδa
— i kekj, e kekie, te kekj
πλ. te kekiñ, te kekia, te kekia.

§. 5. Βαθμοὶ συγκρίσεως.

ὁ σχετικός. m'i maϑ. — m'i maϑ
ὁ ἀπόλυτος. šumm' i maϑ, μέγιστος.

Κεφάλαιον Δ'.

Ὄνομα ἀριθμητικόν.

§. 1. Τὰ ἀπολελυμένα.

1. κλιτά.
ñie, di, tre
1) ñie = 1
ñieri ñiera
ñierit ñiereso
ñie'ne ñierene.
2) di = 2
te di, te dia
te divet, te diavet,
3) tre, trj

te tre, te tria
te trevet, te triavet.

2. ἄκλιτα.

katter = 4
pesse = 5
giašte = 6
štatte = 7
tette = 8
nönde = 9
δiette = 10
ñie mbe δiette = 11
di mbe δiette = 12
tre (tri) mbe δiette = 13
katter mbe δiette = 14
pesse mbe δiette = 15
giašte mbe δiette = 16
štatte mbe δiette = 17
tette mbe δiette = 18
nönde mbe δiette = 19
ñie ζet = 20
ñie ζet e ñie = 21
ñie ζet e di = 22
ñie ζet e tre (tri) = 23
ñie ζet e katter = 24
ñie ζet e pesse = 25
ñie ζet e giašte = 26
ñie ζet e štatte = 27
ñie ζet e tette = 28
ñie ζet e nönde = 29

tri diette = 30
tri diett' e ñie = 31
di ζett' = 40
di ζett' e ñie = 41
pesse diette = 50
tre ζett' = 60
štatte diette = 70
katter ζett' = 80
nõnde diette = 90
ñie kint, kint = 100
di kint = 200
tre kint = 300
katter kint = 400
pesse kint = 500
giaste kint = 600
štatte kint = 700
tette kint = 800
nõnde kint = 900

3) ñie mille = 1000
di mille = 2000
tri mille = 3000
katter mille = 4000

4 ñie milliun
di milliune.
tre ,, ,,

§. Τὰ τακτικά εἰσιν ἐπίθετα.
i, e, te pare
dite
trete
katterte

pes'te
giašte
štatte
tettete
nõndete
diettete
ñieζétim, — me
trišettete
kindete
millete.

Κεφάλαιον Ε΄.

Ἀντωνυμία.

§. 1. Προσωπική.

Πρῶτον πρόσωπον.

Ἑν. ὀνομ. u
γεν. mua, ἀτόνως me
αἰτ. mue, ,, ,, me
πλ. ὀν. nexe, na
γεν. nevet, ἀτόνως na
αἰτ. neve, ἀτόνως na
ἀφ. neš, ἄχρηστος.

Δεύτερον πρόσωπον

Ἑν. ὀν. ti
γεν. tij, ἀτόνως te
αἰτ. ti, ,, ,, te

Πλ. ὀν. juve, ju
γεν. juvet, ἀτόνως u
αἰτ. juve, « « u.
Τρίτον πρόσωπον
Ἑν. ὀνομ. λείπει
γεν. ... é
αἰτ. e, a
Πλ. ὀνομ. λείπει
γεν. u
αἰτ. i.

Σημ. Τὰ περαιτέρω ἐν τῷ συντακτικῷ.

§. 2. Κτητικά.

1. Τοῦ πρώτου προσώπου

α) Τοῦ ἑνικοῦ.

Ἀρ. i im — i imi
t 'im — t 'imit
t 'im — t 'imine
t' ime — t 'imite
« « — t 'im 'vet
« « — t 'im 'te
Θηλ. e ime — e imea
Οὐδ. t 'ime — t 'im' te

β) Τοῦ πληθυντικοῦ.

Ἀρ. i ine — i ini
t 'ine — t 'init
t 'öne — t 'ön 'ne
t 'ane — t 'anete
« « — t 'anevet
« « — t 'anete.

Θηλ. e one — e ona
s' ane — s' anese
t' öne — t' ön 'ne
t' ona — t' onate
« « — t' onavet
« « — t' onate

Οὐδ. t' ane — t' anete
t' ine — t' init
t' ane — t' aneté
t' ona — t' onate
« « — t' onavet
« « — t' onate

2. Τοῦ δευτέρου προσώπου.

α) Τοῦ ἑνικοῦ.

Ἀρ. i it — i iti
t' it — t' öndit
t' öt
— t'önd — t' öndine
t' önd — t' önd 'te
« « — t' önd 'vet
« « — t' önd' te

Θηλ. e ite — e itea
e ote — e otea
(jote) — (joteja)
s 'at — s 'attese
t' öt
— t' önde — t' öndene

t' önda — t' öndate
" " — t' öndavet
" " — t' öndato
Οὐδ. t' önt — t' önt 'te
t' it — t' öndit
t' önt — t' önt 'te
t' önda — t' öndate
" " — t' öndavet
" " — t' öndate

β) Τοῦ πληθυντικοῦ.

Ἀρ. i uaij — i uaiji
πλ. t' uaij — t' uaijte
Θηλ. e uaij' — e uaija
Οὐδ. t' uaij' — t' uaij' te

3. Τοῦ τρίτου προσώπου

α) ἀρσενικοῦ ὄντος.

Ἑν. i tij — i tiji
e tije — e tija
te tije — te tij' te
πλ. i türe — i türi
e türe — e türa
te türe — te türete

β) θηλυκοῦ ὄντος.

Ἑν. i saij — i saiji
e saij' — e saija
te saije — te saij 'te
πλ. = τοῦ ἀρσενικοῦ
i, e, te türe.

§. 3. Δεικτική.

1. kij, kio, keta
ketit, kesait, ketit
kete, kete, keta
πλ. keta, keto, keto
ketürevet
keta, keto, keto
2. ai, aio, ata
(ao, au)
atit, asait, atit
ate, ate, ata
πλ. ata, ato, ato
atürevet
ata, ato, ato.

§. 4. Ἀναφορική.

μόνον τὸ ἄκλιτον ce, ὅπου.

§. 5. Ἐρωτηματική.

1. ἀόριστος.
cuš? τίς, γεν. cutia? τίνος;
ce? τί;
2. ὡρισμένη.
cilli, cillea, cillete
cillete, cillate, cillate.

Κεφάλαιον Ε'.

Ῥῆμα.

§. Τῶν παρεπομένων παντὶ ῥήματί εἰσι.

1) Τύποι δύο· ἐνεργητική, παθητική.
2) Γένη ἢ διαθέσεις δύο·
μεταβατικόν, ἀμετάβατον. ἢ οὐδέτερον
šeroiñ — roiñ
šeronem
οἷον ἀποθετικόν.
fallem viettem
3) Ἐγκλίσεις τέσσαρες.
ὁριστική.
ὑποτακτική.
εὐκτική.
προστακτική.
4) Χρόνοι τρεῖς.
ἐνεστώς, παρατατικός, ἀόριστος;
5) Μετοχὴ μία.

§. 2. Τάξεις τῶν ῥημάτων δύο
1. Ὅσων ἡ ῥίζα λήγει εἰς σύμφωνον,
2. Ὅσων ἡ ῥίζα λήγει εἰς φωνῆεν.

§. 3. Συζυγίαι.
1. Τῆς πρώτης τάξεως·
μία.
ἡ ῥίζα ἄνευ καταλήξεως ἐστὶν ὁ ἐνεστώς;
ech ἀκονίζω, cel ἀνάπτω,
keλ κομίζω, θer σφάζω.
puθ φιλῶ, kias πλησιάζω,
priš φθείρω, ñiom βρέχω,
kep ῥάπτω, tund κινῶ.
2· Τῆς δευτέρας τάξεως
πέντε.

Ἡ ῥίζα λαμβάνει τὴν κατάληξιν iñ:
α) ῥίζα εἰς a: — aiñ
β) « « e: — eiñ
γ) « « i: — iiñ = iñ
δ) « « o: — oiñ
ε) « « ua: — uaiñ

ΣΥΝΟΨΙΣ

τῶν ῥημάτων.

A) Ῥίζα εἰς σύμφωνον

1. εἰς ch

rach,	Ἀορ. racha,	Μετοχὴ rachure
ech,	echa,	echure
fšech,	«	«
lech,	«	«
krech,	«	«
ndich,	«	«
floch,	«	«
ngroch,	«	«
šoch,	—	—
ñioch,	«	«

2. εἰς l, ľ, λ,

dal,	doλa,	dalle
škel,	škella,	škelture (škellure)

cel, cella, celture, (cellure)
viel, viela, viele
miel, miela, miele,
ngul, ngulla, ngullure
škul, « «
ngiaλ, ngiaλa, ngiaλture
keλ, « «
biλ, « «
vieλ, voλa vieλe
sieλ, soλa, sieλe
(štieλ)

bestieλ, —oλa, — ieλe
pieλ, poλa, pieλe
mbieλ, « «

3. εἰς r:

var, varra, varture,
mar, mara, marure
mar, mora, mare
bar, bora, barture,

r'mbar καὶ r'mbier,

kuar, korra, kuarture
art, erra, errure
θer, θerra, θerture
tär, tärra, tärtüre
θur, θurra, θurture
semur, semura, semurture
ndζier, ndζora, ndζierre

škier, škora, škierre
(mier)

permier, — mora, — miere
prier, prora, priere
(bier)

r'mbier = r'mbar
tier, tora, tierre

4. εἰς θ

α) θ ῥιζικόν.

(baθ)

mbaθ, mbaθa, — ure
(sbaθ)
dζaθ, dζaθa, — ure
keθ, keθa, keθure,
perkeθ,
ngeθ
(s—biθ) sbiθem
puθ, puθa, puθure

β) θ. ἄφωνον ἀντὶ τοῦ ῥιζικοῦ δ·

vieθ, voδa, vieδure
(lieθ)

mbelieθ, mbelioδa, mbelieδure
sglieθ, « «
χeθ, χoδa, χeδure
dreθ, droδa, dreδure
breθ, — breδure
liθ, liδa, liδure
sgliθ

{ndriθ, {štriθ,	— iδa, «	— iδure «
loθ,	loδa,	loδure,
sbarθ,	sbarδa,	sbarδure,
verθ,	verδa,	verδure,
pierθ,	porδa,	pierδure
derθ,	derδa,	derδure
perderθ		
ngorθ,	ngorδa,	ngorδure

5. εἰς s

α) s, ῥιζικόν.

kias,	kiasa,	kiasure
mebars,	mebarsa,	mebarsure
hes,	hessa,	hessure
gris,	grissa,	grissure
sus,	sussa,	sussure
krus,	krussa,	krussure.

β) s ἄφωνον ἀντὶ τοῦ ῥιζικοῦ ζ,

los

πλ. loζeme

δes,	ndeζa,	δeζure,
mbras,	mbraζa,	mbraζure

Ἑτερόκλιτα εἰς as καὶ es.

1. εἰς as:

vras,	vrava,	vrare
{ngas, {škas,	« «	« «
(kλas),	kaλa,	kaλture
flas,	folla,	follure
humbas,	humba,	humbure
bertas,	britta,	britture

pres,	pritta,	pritture
šes,	šita,	šiture
jes,	jetta,	jetture
(mbes),	mbetta,	mbetture
δies,	δieva,	δiere
pres,	preva,	prere
θeres,	θürra,	θirture
plesses,	plassa,	plassure
kresses,	krissa,	krissure
vdes,	vdikia,	vdekure.

6) εἰς š:

(traš)

ndraš,	ndraša,	ndrašure
veš,	veša,	vešure
geš,	geša,	gešure
ngeš	«	«
keš,	«	«
priš,	«	«
sentoš,	«	«
šoš,	«	«
mbuš,	«	«

7) εἰς n:

— ndeña, ndeñure

8) εἰς m:

θom,	θaše,	θonne
ñiom,	ñioma,	ñiomure

9) εἰς p:

hap,	happa,	happure

6.

jap, (δaše, δönne)
grap, grappa, grappure
kep, képpa, keppure
škep
škrep, « «
hip, hippa, hippure
(tip
{ štip
{ pertip

εἰς b)

bump, bumba, bumbure
kalp, kalba, kalbure
δömb, δömba, δömbure
trömb, « «

10) εἰς t

α) t ῥιζικόν.

mat, mata, mature
rit, rita, riture
(mbiñ) mbita, mbiture
(godiñ) godita, goditure
(kuλos), kuλotta, kuλotture
sbut, sbutta, sbutture
(kepuiñ), keputa, keputure
škeput

β) t ἀντὶ τοῦ ῥιζικοῦ d:

dent, denda, dendure
škunt, škunda, škundure
munt, « «
tunt, « «

εἰς d:

fend, fenda, fendure

εἰς št:

gervišt, gervišta, gervišture

11) εἰς k:

α) ῥιζικὸν k:

mblak, mblakko, mblakkure
θek, θekka, θekkure
nduk, ndukka, ndukkure
fišk, fiška, fiškure
vešk, « «
piek, poikia, piekkure
perpiek

β) k ἢ gk ἀντὶ τοῦ ῥιζικοῦ g:

lagk, laggu, laggure
ligk, liga, ligure
diek, doikia, dieggure
ndiek

γ) εἰς kj:

helkj, helkia, helkiure
ndrekj, ndrekja, ndrekjure
ngukj, ngukia, ngukiure

Ἀποθετικά.

fallem, viettem, šembem,
dergem, ndodem, dukkem,
giegem, kuaλem, e'šλonem,

B) Ῥήματα, ὧν ἡ ῥίζα εἰς φωνῆεν λήγει.

1. εἰς a: συζυγία ain̄

ain̄, aita, aiture
θain̄, « «
s̄ain, « «
lain̄, « «
main̄, « «
mbain̄, « «
ndain̄, « «
kl̄a'; kl̄aita, kl̄aiture

§. 2. εἰς e: συζυγία ein̄:

πρῶτον σχῆμα:

ein̄, — eva — iere
velein̄ vel̄eva vel̄iere
rembein̄, rembeva, rembiere
s̄erbein̄, « «
s̄kerδein̄, « «
ndelein̄, « «
kardetsein̄, « «
ketsein̄, « «
s̄kelkein̄, « «
{ mberδein̄, « «
{ sberδein̄, « «
mberζein̄, « «
keθein̄, « «
pelkein̄, « «

δεύτερον σχῆμα:

ein̄, — eita, — eiture

1) ὀξύτονα dein̄, deita, deiture
n̄dein̄, « «
*giein̄, giel̄a, giel̄ture

2) βαρύτονα.

θiein̄, θiel̄a, θieiture
δiein̄ = δies̄
ζiein̄, « «
piein̄, « «
ndiein̄, « «
ngiein̄, « «
griein̄, « «

τύπου χάριν.

ets̄ein̄, etsa, etsure
ikkein̄, ikka, ikkure
ul̄lein̄, ul̄la, ul̄lure

§. 3. Ῥίζα εἰς i: συζυγία iin̄ = in̄.

πρῶτον σχῆμα.

in̄. — iva, — ire
*(s̄tie), s̄tiva, s̄tire
pī, piva, pire

δεύτερον σχῆμα:

in̄, — ita, — iture
arrin̄, arrita, arriture
fsin̄, « «
frin̄, « «
vervin̄, « «
vers̄ukin̄, « «
levrin̄, « «

lepiñ, lepita, lepiture
θeθiñ, « «
šetiñ, « «
šiñ, « «
štiñ, « «
štriñ, « «
mariñ, « «
peštiñ, « «
poršiñ, « «
(di) — dilure
diñ, dita, —
driñ, « driture
trenguλiñ, « «
gerdiñ, gerditi, — ure
ngieriñ, — ita, — iture
gogešiñ, « «
gromesiñ, « «

τρίτον σχῆμα.

iñ, — ira, — ire
hiñ, hira, hire

§. 4. Ῥίζα εἰς o: συζυγία oiñ.

oiñ, — ova, — uare
kerkoiñ, kerkova, kerkuare

Παραδ. avuλoiñ, ärresoiñ, ägresoiñ;
ömblesoiñ; uroiñ, urderoiñ;
haroiñ, helmoiñ, hoλoiñ;
farkoiñ, ferkoiñ, ftoiñ;
valloiñ, vaglesoiñ, višdoiñ;
lešoiñ, löštoiñ, löngoiñ;

reζoiñ, remöiñ, röiñ; šoroiñ,
šuuoiñ; šeroiñ, šurdoiñ
špetoiñ, štoiñ, štrengoiñ
škarreζoiñ, škendeloiñ, škumoiñ;
ζeroiñ; nömeroiñ; malecoiñ,
martoiñ, menoiñ;
baškoiñ, buttesoiñ; puštroiñ,
pageζoiñ, pesoiñ, perendoiñ,
pertoiñ, pušoiñ, punoiñ;
deštoiñ, delgoiñ, dergoiñ,
dertoiñ, dešeroiñ; traζoiñ,
trubuλoiñ; geζoiñ, giemoiñ,
gutšoiñ, glimboiñ; kaλeζoiñ,
keloiñ, kertoiñ, kerkoiñ,
cuventoiñ, kultoiñ, kuλoiñ,
kungoiñ.

§. 5. Ῥίζα εἰς ua: συζυγία uaiñ:

— uaiñ, — uaita, — uaiture
huaiñ, huaita, huaiture
luaiñ, « «
ruaiñ, « «
rruaiñ, « «
šuaiñ, « «
mbluaiñ, « «
paguaiñ, « «
giuaiñ, « «
kruaiñ, « «

Τύπου χάριν.

6. Ῥῆμα εἰς υ, συζυγία υἰῦ,
7. « « ΰ, « ΰἰῦ,
8. « « ῤ, « ὄἰῦ,

περὶ τῶν ἄλλου.

(ἀκολουθεῖ).

ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ ΛΕΞΙΚΟΥ.

«Ἀρχομένους δ' ἔργου πρόσωπον χρὴ θέμεν τηλαυγές.»

ΣΥΜΒΟΛΑΙ

εἰς τὰς « Συμβολὰς »

(Beiträge)

τοῦ

Δρ. J. G. von HAHN.

« Et satis hoc blandum est, non esse haec neque in scholis decantata, neque in commentariis protrita. »

Aul. Gell. Noct. Att.

ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ ΛΕΞΙΚΟΥ.

Α, α.

aingrat - te, (ingratus - ta, λατ) τάλας - αινα, infelix, malheureux, - se. σχετλ. « s' ka χie, aingrate! » — « kemi škuare, aingrate! sa peštitime gurrit, e gurri plassi, »

aχera μετὰ ταῦτα, deinde, après.

aχérra τότε, tunc, alors.

avani - ia (avanie γαλλ.) διαβολή, calomnie. — « i kanne štire ñie avani. »

avuλ - λi, ὑπατμισμός, πυρίαμα « i kanne bönne ñie avuλ lehonese. »

aluriñ = uluriñ H. « ce aluriñ keni? » τ. ἐ. ce θeret, sicur ndien doñie, ce do vdess'. — ἴδε biθe.

arriñ, - ita, - iture Ὑδρ., arrüñ, ἀόρ. arrura, arrure, arru Καλ.

ark - gu (arcus λατ.) τοξάρι, ἶρις arc - en ciel, τόξον. ἴδε kamare.

askaθ, κυρ. fik i bönne, i plassure, τροπ. deim « u bö askaθ » — « askaθ i bönne. »

askuvaζe, φρύνη, crapaud. — τροπ. φρασ. « m' u bönne site askuvaζe » κοιν. ἐφρύτκωσαν τὰ μάτιά μου, les yeux me sortent de la tête.

as̄ung-gi, (axungia) τὸ περὶ τοὺς νεφροὺς λίπος, adeps renalis.
aname, νᾶμα, ἐκκλ.
'nafore προσφορά, ἐκκλ. = 'blate.
anne: συνεκδ. «mbə t' anne» εἰς τὸ παράλιον.
'ndreλe κοιν. ἀντράλα. — «kam n̄ie 'ndreλe nde krie» vertige
'ndreloks, κοιν. 'τραλίζω, ζαλίζω: «u 'ndreloks̄e, ἐζαλίσθην.
angin: i bos̄tit, ἄγκιστρον τῆς ἀτράκτου, uncus fusi.
àngure, φρ. ναυτ. «nde mal t' àngurese» à pic.
angusse, ἄση, στενοχωρία, angustia, anxietas. «kam n̄ie angusse.»
ambarreζe Καλ. = katapit 'Αλ.
*egerlé-éa: uλi i ägre, i pa-'mboliasure. διεφθ. ἀπὸ τοῦ ἀγριελαιά, olivier sauvage.
ärre, «'mbi mal t' ärrese» contre le vent.— τροπ. ὀφρύς, κοιν. φαντασία, air de grand personnage, «ka n̄ie ärre kiji» — «i a preva ärrene,» τοῦ ἔκοψα τὸν ἀέρα, ἐταπείνωσα τὴν ὀφρύν.

E, e.

(e)'ygitt (Αἰγύπτιος) κοιν. γύφτος, Bohémien, Zigeuner, — συνεκδ. σιδηρουργός. — ἰδε karavan.
Eλi, s̄int Eλiv, ὁ ἅγιος Ἠλίας.
erre, i, e, σχετλ. «ach, i erre u!» ὢ δυστυχὴς ἐγώ! «vae me miserum!

es̄ke, εἴρων. «kio es̄ka is̄te gk' ao e 'kol Maniatit» ἰδε Maniat. τροπ. φρ. παρ. «s' i ζe es̄ka.» = γεωργ., νωθρός, lent à comprendre.
engeλ, παραβ. «si engeλ is̄t'» comme un ange.— φρ. παρ. «μήτε engeλit uje nöngke jep» ἄσπλαγχνος, sans miséricorde.
ore, παροιμ. «sa sieλ ora, nöngke sieλ viti» = «n̄ie muaji treps te di-mbe-diette» — τροπ. «is̄te me ore» εἶναι μὲ τὴν ὥραν του, il a ses mauvaises heures. ἰδε laÿde.
orex, ὄρεξις. — φρ. παρ. «s̄terr m' a prappa bolliese: se s' t' a kam orexine!» = «jettech t' i s̄essis̄ keto!» à d'autres!
onda-ai, συνεκδ. = mussafir-onda, salle de reception. — ἰδε s̄trat.
(o)'blate λατ. oblata, hostia = 'nafore. — ἐκκλ.
'blatetuar-ori = suffraiδe τ. ἐ. σφραγὶς τῆς προσφορᾶς. — ἐκκλ.
oka-ai, «gims' okait.»

OE, ö.

önde: e grurit, e mieλit, e verrese, e vakt κτλ. ἄνθος, flos, fleur, flower, — «ke mare tutti önden' e grurit, pr' andai u bö bukka e mire.»
ömme, Calemb. «te me ndeles! Καλ., ὁμοιόφωνον. «t' ömme nde les̄!
t' ömble-ete, εὐφημ. ἡ χολὴ ἐντὸς τῆς κύστεως (kulette), le fiel, λατ. fel. — «t' ömblet 'e herrit, ἡ χολὴ τοῦ σφακτοῦ.

U, u.

uje - ja: — ? — « išt' e ujese kio kemiša » — « ka uje kio kemiše » τ. ἐ. ὕφασμα ἐκ βάμβακος καὶ μετάξης ἐναλλάξ.

uje - ete οὐδ. φρ. παρ. « uje te pussit! == betise! — ἴδε darðe.

ulk: παροιμ. 1. « ulku ka emerine e ðelpera breð. (== bren Π. φιδῆξ.)

2. « per ce ka ulku d'erg' ne te traše ? — per te böñe vette ðelimene. » γερμ. selbst ist der Mann.

3. « ulku kimen' e nderon, ζakone nögk' e nderon. »

4. « ulku pasturma nögl e bön.

5. « lið gaiðure atje, ce te ðot ζoti, e le t' e haje ulku. »

φρασ. ἀρατ. « ulku t' e haje ðromine! συνεκδ. diallebine. »

uroiñ: == « vemmi te uroñme iatrone ? » κοιν. 'πᾶμεν 'να χαιρετήσωμεν τὸν ἰατρόν;

ušeζe: kalyve e vogele, lönne me škarpe, ce hin vettem ñie ñieri.

undere, ἀνὰ λόγον, κατὰ, secundum, selon. — παροιμ. « undere varr' i diallit, aštu eðe farmaku. » τ. ἐ. ἀνὰ λόγον τῆς ἡλικίας τοῦ ἀποθανόντος καὶ ἡ λύπη.

utroidζem: viñ torre, si ðite propara nde štrunge. — μεταφ. ἐπὶ [illegible] λατ. nescit stare loco.

CH, ch.

chundrilia: πλ. ἐγκαύματα [illegible] καθιστᾶν τὸ πρὸς πόσιν ὕδωρ.

Christo, φρ. εὐκτ.

« si do Chriſtoi e ser Meria,
e, si jam u, te jet eðe štepia! » —
ἐπῳδὴ πρὸς κύνας (per te liðure kente) ἴδε ken.

chtous - si Καλ. == ſtochus - si 'Αλ. κύλινδρος πρὸς κατασκευὴν τῶν brummera.

H, h.

ha: παροιμ. 1. « cuš ha i pari, gogesin pastai. »
2. cuš e ha, e ka;
e cuš e ruan, e ha. »

halal: φρ. εὐκτ. « halal te te bönnete, si klumišt' e mömmese! » ἄξιος ὁ μισθός σου!

halinos (χαλινόω) ἀποστομόω. — « po, te halinosi iatroi? » —

halka, τὸ λ == u τ. ἐ. hauka.

hardse, γαϊτάνι. — ñie takim h.

haše, « ζure hašene » συνεκδ. σύστημα ἔλαβες τὸ ἀεὶ ἀρνεῖσθαι.

hamoðrakj - ki; μεταφ. ñieri, ce ha šumm'e nögke dendet.

hammelie, παιχτ. 'Αλ. semunde hammelie βουλιμία.

happa - lekkaζe: cur galcoñne gra, si burra.

happe - pa, κοιν. ἀδρασκέλιά, enjambade. — « sa happe iste kio arra ?

hak - ku, « u e mora hakune t' ime » ἐγὼ ἐπῆρα τὸ δίκαιόν μου. — « u do te viñ prei hakut. » κοιν. θὰ σὲ ἐκδικηθῶ.

helkj ῥῆμα Ἀλ. t' helkj.

herδe, παροιμ. 1. « u te θom » s' kam herδe. » e ti me pien; « sa dielm ke? » ἐπὶ ἀτόπων.

2. « δāmoni s̃erbes nögke ka, e ri e kruan herδete » ἐπὶ τῶν ὑπὸ σχολῆς φιλοπραγμονούντων.—ἐπών. χλευαστ. « herδe-more »

hes: « dossa hesset, u hes » de coitu porcorum.

heckur, φρ. παρ. « heckur te ſtochete kopanis, (κοπανίζει) » μάταιοι κόποι, peine inutile.

hiñ, συνεκδ. « oh, te hirate ! » Ah, les garces. »

hip, φρ. παρ. « i ꞗa hippi tatta mömmese » πρὸς προπετεῖς.

hönne, παροιμ. « e Hönne pa hönne nögke viettet » = « λειπ' ὁ Μάρτης ἀπὸ τὴν σαρακοστήν. »

holevre - ra, « me ka ζönne ñie holevre, ce s' munt te mar frime. » κατάρρους τῶν βρόγχων, rhume.

hol - lli, μελόκηττα, Waben.

hon - ni: — groppa prepara nde furr.

huδere, Καλαυρ., βασκανίας ἀποτρεπτικόν.

« huδere hos̃ke nder si t' önd ! » πρὸς τὸν ἐπαινοῦντά τι.

« Puh, puh ! huδereζe monopireζe ! » ὁμοίως. — h. monopireζe = huδere me ñie θelp.

hunde: mbe hunde ἀνάποδα, κατ' ἀντίθεσιν τοῦ prappeta τ' ἀνάσκελα, καὶ ἄλλως.

Φράσεις. εἰρων. « hunde ce ka »

— « avis̃do hunde ! » —

« s' kam hunde » δὲν ἔχω πρόσωπον, ἐντρέπομαι.

« le te mare hundete te viñ'! » = le te gutsoñe te viñ'.

hundurné - éa, ἄρτος πλήρης πιτύρων, Kleienbrod.

hump: φρ. παρ. « sonte do hum'ñe kaliori nde giakera » ἴδε los.

X, χ.

χerome - ma: arre ἢ ſus̃e e vogele nde mes di magulevet.

χeθ λικνίζω, τροπ. « χiδu! » — « χiδu ñie ore! » = vervitu!

— « do te χeθ ñie buffle! » ῥάπισμα, soufflet.

χimiko - oi = χειμωνικόν, mélon d'eau.

J, j.

jördame Ἀλιοῦσ.

« ce jördame is̃te kio! » ὑπερήφανος.

F, f.

fa(λa)ngi: παροιμ. « i kanne lieiture faλangite » « 'τοῦ ἄλειψαν τὰ φαλάγγια » = on a preparé sa chute.

fare ἢ farre — xefarris, ἐλοσπερματίζω, συνεκδ.

fàrmak - ku = helm, λύπη.

farmàk - kku = φαρμάκι'.

Farmir - ri 'Αλιοῦσ. « Farmiri te te ruañ'! »

feλukke λέμβος, canot.

festakj - ki φέσι.

fend: παροιμ. « biθe, ce iš̄te dζönne te pierδe; de mos pierθte, do fendñe. »

filiots - si καὶ filiotse - sa βαπτιστικὸς, — κή.

fiλ, Καλ. fiu: φράσ. « i bönne mente nde fiu » ἀφηρημένος, distrait.

fiλuam, - me, i, e μονάκριβος, — τ; μονογενής.

fis (φύσις).

i, e pa - fism, - me ἀφύσικος, dégénéré: « gidi, pa - fism, pa bönne kiome, pa bönne katanti » ἴδε kiome.

...skem μαραίνομαι « le te fiškete fiku ».

firome - ma: « me höngri firomene » μοῦ 'φαγε τὴν ἀναπνοήν.

fom 'Αλιοῦσ. « iš̄te te mire kapnote? ndζier fom? » εἰρωνικῶς.

fogua - oi φογοῦ.

furr - ri ἄρσεν. φοῦρνος.

fundér, « si škon funder funder? » βιαστικός, pressé.

fundul̄: bien mis, gentil.

« ce fundul̄e dielm! »

futumak Καλ. ñieri i pa - šišim, ce ka flokiete siper priere.

« ce futumak išt' ai! »

flacke - ka. « π. χ. » Vre, i pire ζiarr' eδe flackene! ce vaite e me vrave kafšene? »

flackoiñ τροπ. « pi'me ñie, te flackoñme giag' ne » anflachen γερμ.

flette - ta: τροπ. « aviš̄do, te mos e mare gka fletta » φράσις ναυτική.

flöske - ka: grua e pa - šišime, « ce flöske! » quelle salope!

flökke: « me tsə flökke » εἰρωνικῶς. accoutré de quelques lambeaux. τροπ. ñieri i pa forte: « Haide, baru, flökke! me trimma do ζiheš? »

flom - i: φλόμος, Euphorbia Characias. Φρασ. εἰρών. « cur do me dalle ñie flom nde krie » = 'cur do jem kalbure nde varr: ἐπὶ ὑποσχέσεων κούφων.

Frar - ri: χωρίον τι πρὰ τὸ 'Ορθολίθι' (Τροιζῆνος) ἀπόκεντρον· ὅθεν παροιμία Καλαυρίας. « nani e di eδe Mara gka Frari » ἐπ' εἰδήσεων παλαιῶν.

freš̄teliδe - δa Καλαυρ. = θelle e hoλe, tranche mince.

frös̄ke - ka Καλ. (obscoene) = kriet' e karit.

fšiñ, φρ. « i fšiti = i levriti » 'τὰ 'σκούπισεν. — συνεκδοχ. περὶ κέρδους ἐν παιγνιδίῳ.

« fšitoš̄ - lepitoš̄ » Καλ. παικτ. = u nettar, il ne reste plus rien.

ftochus - i Ἀλιοῦσ. == chtous - i Καλ.

furoiñ Ἀλιοῦσ. « nögke furon » δὲν πιάνει τόπον.

V, v.

valle - la: Καλ. « valle t'arθte ! »

valloiñ, « vallon kusia » τὸ καζάνι βράζει. quelque chose se prépare.

vaλe - λa (Γερμαν. Walz)

παροιμ. « perjas̃ta vaλese s̃umme kendime dime ».

var, γνωμ. « varr' e (δηλ. vaiζene) nde grik te burrit, e mos u trömb, te gorδe gka uja » Καλ.

varellakeζe Καλ. εἶδος παιδιᾶς· δύο παῖδες συμπερικυλίοντας κατὰ πλάτος, ἴδε delfin·

variele - la βαρελλάκι.

varfer· « 'γιά σου, vre, i varfere,

nde gitoni te s̃urdere »

φράσις εἰρωνικὴ, cur s̃etiñ e nögke me bot ñieri. « me s̃entet ! »

varδe, « s' me jep eδe mua ñie varδe pella, te böñ lömmene? »

vargem: « u varg » συνεκδοχ. de impotentia ex affectu deprimente·

vargaré - éa· φρ. « sa vargaré ka varture nussea? » γῦρος φλουρία συνεκδοχ. quelle est sa dote?

vaδeζe, darδe e vogele, e ömble.

Vasileζe, εἶδος παιδιᾶς· τὰ κότζια, 'στραγάλια,

vak, « dual nde vak » ἔβγηκε 'ς τὸ μεϊδάνι'.

« u vakis » συνεκδ. ἐδραπέτευσε.

ve, i ve - veu καὶ e ve - vea, πλ. va - te. — vetonem χηρεύω.

v'rer - ete, συνεκδοχ. χολὴ τοῦ ἐμέσματος. — ἴδε ömble τροπ. « s' me lanne vrerete » λύπη, affliction.

v'reret, « is̃te vreret » καιρὸς σκοτεινός, temps obscure.

v'reroiñ, « u v'rerua käroi » le temps s'est troublé.

veremiar == i ζier', ñieri i kekj, ce ζieu me vettehen' e tij. — giftig τροπ·

verinaθ - δi πῶλος νεότοκος, Γερμ. Jährlingsfüllen.

verviñ, obscoene « vette te vervine. » —

Πρόποσις. « prit e ! »

Ἀπάντησις. « vervit e ! »

verre, παροιμ. « u sos verra, u sos cuventa. »

versu(λ)ime, « ñieti e veje versuλime flokkut » ἴδε flok.

verber - ri, φράσ. « si i verberi lyrene » 'σὰν τὸν στραβὸν τὴν λύραν, toujours la même chanson.

παροιμ. « ζörr' te verberine e mer i site » ἴδε kassiθ. — « οὐκ ἂν λάβοις παρὰ τοῦ μὴ ἔχοντος. »

vertets̃im - me, i vertets̃im ñieri, e vertets̃ime grua.

vertü' ἢ verti', « kanne verti' driζate » δύναμιν, vigueur.

ves̃ - i, φρ. « xedζura nani, s' me ha ves̃ » 'ξέμαθα, δὲν μ' ἐννοιάζει τώρα, je n'y pense plus.

Calembourg πρὸς τοὺς ὀχληρῶς δὶς ἐρωτῶντας.
« ce, ce — nögke gieše? » —
« te t' a θöt' pristi nde veše! » εὐφημ. ἀντὶ « te te cungoñe. — ἐκων. καὶ παρων. « veš - kokkaλ. »

vešelie - ia νεφρὸς, ren, rein.

veškem, « u vešk fiku » ἴδε fiškem.

vegam - mi = veλam.

viζe, raie, Streife.

vieher - i καὶ viehere - ra,
παροιμ. « ti t' a θom, viehere, per t' a giegel' nussea. »

vieδelie, « matše vieδelie » παικτ.

viettem μένω « u viet ärra » le vent a cessé. — « u viet gie? ἀνέμεινε τίποτε· est-il rien resté? — « i lönne e i vietture gka ine ζot! » Γερμ. Gottverlassener!

viδe, ἴδε tšoiñ.

višdakke - ka, = šerment, H.
τροπ. « mba ñie višdakke » συνεκδ. bien ferré, gut beschlagen.

vit, « sa sieλ ora, nögke sieλ viti » ἴδε ore. « vette prei se mbarit viti » εὐτυχισμένη χρονιά, année heureuse.

vitš - i, « vitš i pa-lepime » = ours mal léché.
Calembourg:
Λατιν. « veni, vidi, vici »
(τὸ γνωστὸν τοῦ Καίσαρος)
Ἀλβαν. « veni, viδi vitše »

vittore - rea, φρ. « te ka lönne vittorea » = ἔγινες ἀμελής. — ἴδε dšaperδone. —

vörgar - ri: cali, ziap vörgar, βαρβᾶτος, (cheval) entier.

vöθ - i = vaθ. H.
τροπ. « vörr' e vöθ kete nani! » Δέσ' τὸ κόμβο' καὶ ἔννοιά σου! τουτέστι. do viñ käro, ce do cultoneš e do me jappiš vette ate, ce te kerkoiñ nani e s' do te m' a jappiš.

voivillie - ia κάνθαρος, Coleopterum ἐν γένει, Käfer.

vras' παροιμ. « as e panne, as e vranne » — « nani e panne, nani e vranne ». πρὸς διηγουμένους κατ' ἀρχὰς ἀπίστευτα, ὕστερον δὲ πιθανά.

vdes, φρ. « le te kešeme te vdeckurite » ἂς γελάσωμεν τοὺς ἀποθαμμένους! = ἴδε trömb.

L, l.

laiñ, εὐφημ. « i a laitine kokkene » = i a prenne kriete. ἴδε dieλ.

laj, - je, keng laj, delle laje: me kima te ζeζa eδe te barδa, ψαρί.

lar, - re παρδαλός, tacheté. — ἐκων. βοῶν, lar! laro!

lavge - ga Καλ. = λavge Ὑδρ. μαγγούρα.

lašte, škierra te lašte ἀρνιὰ πρώϊμα.

langim, « i štij langimete e vej » βήματα μεγάλα, enjambades.

languar - ori, θηλ. — ore.

« ce kafše langore ište kio ! » δηλαδὴ ὁμοιάζουσα τῷ langua λαγωνικόν, Windspiel.

Lamie, « si Lamie ka rare » ἐπὶ βουλιμιώντων.

lamparis, 'Αλιοῦσ. λamparis, λάμπω.

lagan - i (λάγγανον). « s' e višdon kafšene? Mos ka laganine ζõnne ? » cur hanne keles kuelte nde korre.

lagine - nea, « lot s' ka laginea » ἴδε lot.
φράσ. « ce ri, si lagine Xiote ἢ (Ae)'ginite? » = si nukke tund duarte e šerben?
παροιμ. « ri laginea nde δrom,
škon kuruppea, e dζegon. »

lakθi τὸ καρύδι', cartilago thyreoidea. « me duaλ lakθi » je suis hors d' haleine. — » i luan lakθi « ὑπ' ἀνυπομονησίας.

lakke - ka, 'Αλ. « c' išt ajo lakke, ce me ζu ? » στενοχωρία, φούσκωμα.

lefosse - sa, grua ἢ kafše, ce ka sissa te varture.

levriñ, « i levriti, = i fšiti » 'τὰ ἄρπαξε, ἴδε fšiñ.

lech, « ce lech aštu, si ken ? » λαχανιάζεις.

léchmeζe, λύγξ, hoquet, singultus.

lehem: ἀρὰ γυναικῶν πρὸς τὰ τέκνα. « mos u lešè, se ce u lešè! »

leθ - δi, φρ. « gka leδi do i pres ? » = cu do i tšoiñ afo, ce me kerkon ti ?
« sa te deš, pikk' e kriete nde leθ ! » = 'δὲν μὲ πείθεις.
παροιμ. « mut i θatt' nde leθ nõgke kollis » = τὰ ξηρὰ πηλὰ 'ς τὸν τοῖχον δὲν κολνοῦν.- πρὸς τοὺς ἀπίθανον κατηγορίαν προσάπτοντας.

lesenze - za: licentia, licence, ἄδεια. « kemi lesenze te dalleme? »

leš - šte: φρ. lešte m' u bö si kimat' e derrit. »
« u bõ si lešt'e samarese » ἔγινε λαβύρινθος.
« u bõnne leš e li, μαλλιὰ κουβάρια. ἴδε šire — miri.

lešt - te ἐπιθ. miš te lešte = miš te dellese ἢ te dašit, εἰς ἀντίθεσιν τοῦ miš te δire. ἴδε miš.

lešoiñ· obscoene « i a lešova. »

lenger - ri: πινάκιον μακρουλὸν διὰ 'ψητόν.

Lebéš - ši: κύριον ὄνομα ἀπὸ τοῦ ἐθνικοῦ Lebos — Labeata ? φυλὴ τῆς Σκόδρας.

lepiñ, « fšitoš - lepitoš ! » ἴδε fšiñ.

lekke, « me škon perpoš' lekkavet » = ἀναστήματος λίαν μικροῦ.
Calembourg. « c' ište, c' ište ? »
ἀπάντησις. « derδi lekka mište »
πρὸς ὀχληρῶς ἐρωτῶντας.

liρiñ. φρ. εἴρων. « i kanne lieiture fa(λa)ngete. ἴδε fa(λa)nge.

liere, te: lard, Speck. π. χ. « kam te liere te derkut: — do te te dre' ñme tsa ve ? »

Live, Λίψ, Λίβας « ce Live ište kio sot ! » comme il fait lourd, schwül.

liθ: « ište miro liδure » εὐπαγής. — ἴδε kurm.
« liθ kente » δένω τοὺς κύνας διὰ μαγικῶν στίχων, δι' ἐπῳδῆς. — ἴδε ken.
« te liδura » συνεκδ. ἀπόκρεως.
— « liδ' me te mišit, — te ndiθit. »

liš - ssi, σύ ειδ. = Forstbaum, γερμ.

lindžerre (leggiadra ἰταλ.) jolie, gentille « ce lindžerre vašeže ište kio. »

limar, δεμάτι' ὀσπρίων. π. χ. « haide, pre ñie limar (o)rov e jep e kevet. »

limbis, « u limbisne » εἰλκύσθησαν.

lipes ἐπαίτης, εἴρων. « ce lipes je ! » = τί Γραβαρίτης.

lig, φρ. βασκανίας ἀποτρεπτική. « si i lig te mos i ngase ! » δηλ. τὰ τέκνα, ὧν ἐπαινεῖς τὴν εὐεξίαν.

φρ. εὐκτ. « Perndia te te ruañ' gka te ligaζite ! » ὁ θεός νὰ σὲ φυλάξῃ! Dieu vous garde ! » εὐφημ. « puštro te ligate ! » = αἰδοῖα, parties honteuses, φρ. παιδαγωγική.

ligj, φρ. « ke ligj » ἔχεις δίκαιον, tu as raison.

likos, φρ. « e likossa » = τὸν ἠλείωσα, δηλ. 's τὸ ξύλον.

lö, φρ. 1. « mos le, mos mer ! τ. ἐ. ἀπαράλλακτα, ni plus, ni moins. —

2. « mer i mente, le i frute ! ἐπὶ λόγων ἀσυναρτήτων. — Galimathias.

lönne κυρ. « išt' e lönne » grua, ce e la burri. — abandonnée, divorcée.—μεταφ. « i lönne e i vietture gka ine ζot » ἴδε viettem.

lonk - gu, εἴρων. φρ. « e tsaiti longu » Καλ. = « e tšaiti tširla » 'Αλ. = φράσ. χυδ. Γερμ. περὶ ἐνεργείας φόβου.

lomš, εἴρων. « ce lomš ! » τ. ἐ. λίαν ἀνωμάλους

τε καὶ δυσειδεῖς ἔχων τοὺς χαρακτῆρας τοῦ προσώπου.

φράσ. « i börre lömš » = 'τὰ 'καμες κουβάρι'.— παραβ. tšoiñ, φράσ. « s' tšon angone »

lökanke λουκάνικον.

loitš = gloitš κυρ. groppa, ce hie derku. τροπ. εἴρων. = štepi, « vemmi nde loitš. »

lodete, ἡ, ὁ δόλιος, (ζάβαλης), pauvre. σχετλ. — π. χ. « i lodete iatro, si špetove ? » pauvre docteur !

los: φρ. « sonte do loš i malecuami » = « sonte do hum' ñe caliori nde giakera » ce soir le diable aura son jeu. — ἴδε hump.

lot, τροπ. φρ. « lot s' ka laginea » = « škendille s' kanne lönne. »

lockie, φρ. ἀρατ. χυδ. « te me rrua 'iš (rruañis 'Αλ.) lockiete ! » = συνεκδ. « te m' a rruañiš ! » ἴδε rruaiñ.

lufaks (ξ) (λωφέω), « lufaksi dialleθi » τ. ἐ. u erus e pušoi gka te klarite.

luver, ἐν φράσ. « ište farmak » — Vre, ište luver ! » = « εἶνε πικρὸν » — « εἶνε φαρμάκι'. »

lure (λῶρος) 1. = κοιν. λουρίδα. 2. škop i ñiome, ce hin dorra, si lavge. — 3. lura te fe(λ)ukkese. ναυτ.

lume e, εὐφημ. « išt' e lume » pustula maligna, κοιν. μαυράδι'. — ἴδε i θatte.

lumme, παροιμ. « cu peštiñne šumme, lönnete lumme. »

lumbaδe - ea, πλ. εἶδος παιδιᾶς. « luanme lumbaδezite » ὁμάδες (κοιν. ἀμάδες).

lutse, « jam lutse » — « janne lutsa robate » βρεμμένος, mouillé.

lugat, εἴρων. « lugat [illegible] » ἐπὶ ὠχριώντων ὑπὸ νόσου ἢ κακίας.

luge, φράσ. « i a varre lugene » = 'τοῦ κρέμασαν τὸ κουτάλι'. — παροιμ. « luget' e štrombure nussea i bön » = τὰ στραβὰ καρβέλλια ἡ νύμφη τὰ κάμνει.

lyre ἴδε verber.

Λ, λ.

λavge 'Υδρ. = lavge Καλ. καὶ 'Αλ.

λaskarine = Λασκαρίνα, ὄνομα γυναικεῖον.

λamparis 'Αλ. = lamparis Καλ.

λeñie = (de)λeñie.

R, r.

revére - ra 'Αλ. ἀκτή, plage.

reθ - θi - reθ i brekkese, Schnirre.

remör. Καλ. « gidi, remö', gidi ! » τὸν χονδροειδέστατον! le paysan ! εἴρων. « i ka bulšite, si biθ' e remörit. »

rembeiñ, « remben, remben špeit, nögke remben » ἁρπάζει = ἐννοεῖ.

rededuš - ši, radoteur, Renommist.

rek - kku, χυδ. ἰνίον, occiput. φρ. « i a kieva rekkune » = « i a piva site » 'τὸ ξεγκαρδευσα, j'en ai fait justice.

rekkes - si Γερμ. Reck, Γίγας, géant.

riep, χυδ. « te ripeš ! »

rip - pi, τροπ. « lašè gie gh' ao fagia ? — « Vre, s' laše ripat' e briskevet. »

röndes - si, muλe e dertuare, πυτία κατεσκευασμένη. — ἴδε muλe.

rotuλe - λa, 1. σπόνδυλος. vertèbre. 2. r. e boštit σφονδύλι'.

ròkeζe, εἶδος παιδιᾶς, βάδισμα ἐπὶ τῶν χειρῶν.

ruaζe 'Αλ. μαργαρίτης, perle.

russale - la = flöske, salope.

rus, ἀποθ. russem καταβαίνω. ἴδε njittem.

rukuloiñ, εἴρων. « e rukuloi verrene » 'τὸ κατέβασε.

rruaiñ, χυδ. « te m'a rrua' iš! » δηλ. lockiete ἢ dulekkete. ἴδε lockie. τροπ. « ište ftochet'? » — « Vre, brisk, rruan ! »

Θ, θ.

θarretüre: — « ište θarret'»? — « Vre ište θarretüre ! »

θatim = θatikj Hahn. « si u bösè i θatim ! »

θatte - i, « ište i θatte » συνεκδοχ. Furunculus καὶ ὅμοια, — πληθ. θattera.

θelim, Καλ. « iš' i θelim. » ἀδύνατος, ὡς ἐν ἀναξ-ρώσ ε.

θelime δουλειά, affaire. « kam ñie θelime, ἔχω μίαν δουλειάν (ἕνα θέλημα),

θelp - pi, « ammic ñie θelp buδere. » ἴδε hudure. — ἀλληγ. (obscoene) θelp' i piδit = clitoris.

θελε, ἀρατ. « te marśine te θελat e dettit! » ἴδε valle καὶ suvalle.

θer, φράσ. ἀλληγ. « i a tšova te θermite » εὕρηκα τὴν σφαγὴν, δηλ. τὸ μέρος, ὅπου σφάζεται τὸ ζῶον; j'en ai trouvé la clef. — δι' ἐργασίας δυσχερεῖς.

θeθiñ, « me θeθiti te dõmburite » μὲ ἔθυζαξε ὁ πόνος.

θes, παροιμ. « μήτε ndeθesi a tson, μήτε nde traste » εἰς ἀνθρώπους ἀστάτου χαρακτῆρος.

θi - iu, κάπρος, aper, Eber.

θieiñ, συνεκδοχ. « do t' i haš, po θiei! » κόψε λάσπην = φύγε! — « θiciti e veje versuλima flokkut » ἴδε θur.

θirmes - si φωνακλᾶς, criard.

θingiλ - λi, πλ. θingil, φρ. « si θingiλi dõnne hi » εἰς ὑπούλους.

θicke, φρ. « e perimen (περιμένει) si derku θickene » 'Αλ. sa perte est inévitable.

θur? φρ. « muar trasten' e i a θurri » τὰ 'στριψε = ἔφυγε. ἴδε tur II.

θrasi, « kanne θrasi driζate » = janne plott' fletta. ἴδε vertüt.

Δ, δ.

δämon, χυδ. « vre, δämon! »
ἀρά. « μήτε δämonine pasš,
μήτε kri' ne böš! »
παροιμ. Δämoni serbes nõgke ka e ri e kruan herδete. »

δelfin - ni, εἶδος παιδιᾶς· δύο παῖδες, ποσὶ καὶ χερσὶν ἐναλλὰξ κρατούμενοι, συμπεριχυλίονται κατὰ μῆκος.

δelpere, παροιμ. 1) ἴδε ulk.
2) « ce do myζa gka kiζa;
ce do δelpera gka baζari? »
= Λατιν. « nihil cum fidibus graculo, nihil cum amaracino sui.

δelperi - ia, « ce me hön ate δelperine? » Γερμ. Fuchsschwänzerei, tour de renard.

Δerra - te, τὸ βουνὸν ἀντικρὺ Καλαυρίας, ἐν γένει = μαυροβούνι' ἢ μᾶλλον βουνὸν κρημνῶδες. — κυρία σημασία τῆς λέξεως?

Δespot, παροιμ. « ce t' ennias (ἐννοιάζει) ti per cuel te Δespotit? » = Τουρκ. Imam evench baklava gettiler, sanah neh? »

δemb - bi: δ. i šatit.
ἐπώνυμα. — δembe - šal, ὁ ἔχων μεγάλους καὶ πλατεῖς τοὺς τομεῖς,
δembe - hak (Γερμαν. Haken) ὁ ἔχων μακροὺς τοὺς κυνόδοντας.
'Ομοίως χοῖρος, οὗ ἐξέχουσι λίαν οἱ « Haken » = χαυλιόδους.

δembe-kalit, ἴδε Βοτανική.
δembaλe-λa, δίστιχον παικτικόν.

« cur te ζe iatroi šallete,
ti štrengon δembaλete! »

δiciñ, παροιμ. « cur te liδa, cur teségliδa, e s'te tšova te δiere? » = Λατιν. « naturam expellas furca, tamen usque recurret » = « φύσιν πονηρὰν μεταβαλεῖν οὐ ῥάδιον. »
δire, ἐπιθ. — « miš te δire » εἰς ἀντίθεσιν τοῦ miš te lešte. ἴδε miš. φρ. « Vre, je ñie trast' e δire! » = φιλάργυρος, sordidus.
δönne μετοχὴ τοῦ jap:
φρ. συνεκδοχ. « i a ka δönne » = deim, gris.
δune-na, φρ. « na muar δuna » μᾶς 'πῆρε ἡ ἐντροπή. proh, pudor! αἰδὼς, 'Αχαιοί!
παροιμ. « punna e nattese ište δuna e dittese. »
δrom, γεν. ἀπολ. « δromit i θaše » chemin fesant.
δruδe-δea, ψύχαλον. — Δίστιχοι.

« more bill' e premekirit,
beliδ δruδe, šterr' i p..it! »

S, s.

salupo-poa, ναυτ. « potiri i trumbese, τὸ ποτῆρι τῆς ἀντλίας.
sabañie-iete, πλ. ἀρσ. brežat' e feλukkese per te hissarture.
semurm-mi, ἐπιθ. μετοχικόν.

φρ. — « si venne te semurmite ?
ἀπ. « janne kekj. »
— « ce bön ai i semurmi ?
ἀπ. « ai u štrua »
= « i vdekkure i pa-kaλture išt'. »
= « e vunne prei se mbarit » ἤγουν πρὸς ἀνατολάς.
= « ai klitete » θάπτεται.
= « i perendoi site »
ἄπασαι = ψυχομαχεῖ, agonie.
εἰρων. πρὸς φυλάργυρον πυνθανόμενον·
« ce bön i semurmi ? ha, pi ? »
ἀπ. « sa i kanne δönne duarte t' önde, akie ka ngrönne. »
si-iu (iv). 1. κυριολεκτικῶς.
παρ. « si, ce nögke dukkene, kurm, ce nögke škon gkangora (= gka ora), špeit haronet »
= « μάτια 'ποῦ δὲν φαίνονται, κορμί 'ποῦ δὲν συχνοπερνᾷ, γλίγωρα λησμονιέται. »
φρ. — « kakie fort te dua, sa te te ndζier site, te t' a puθ »
— « eδe gka siu t' e kiše ndζerre, do me jappe me šumme » πρὸς λίαν φειδωλούς.
2. οἰωνός. φρ. « me breδ siv » μοῦ παίζει τὸ 'μάτι'. »
3. βάσκανον ὄμμα·
φρ. — « si i lig te mos e ngase »
— « mos u klofte siš! »
βασκανίας ἀποτροπὴ πρὸς ἄγαν αἰνοῦντας.

— « e muare siš, τὰ 'μάτιασαν. »

═ « me ka bönne kafše nder si: — di t'a keroniš.?

(κατὰ τὴν δημώδη ἰδέαν διὰ τομῆς τινος θεραπεύεται ἡ κριθίασις τῶν ἵππων καὶ ἄλλα βασκανίᾳ ἀποδιδόμενα).

1. τροπικῶς. φρ. « i a hingre ἢ i a pive site » τοῦ 'βγαλες τὰ μάτια. ἴδε rek.

siελ:

perťsiελ καταφέρω.

« i per-t'-suaλ pulla, ζoijte »

« u perť suaλe ζoijte »

═ kanne bönne pende, i ka ömma. Γερμ. flügge.

τροπ. εἰρων. « nani e perťsoλe »

sös, « u sos » ἐτελείωσε ═ ἀπέθανε.

παροιμ. ἴδε verre.

« me te soseme μὲ τὰ σωστά « me te soseme e θua » vous dites cela sérieusement ?

sokeλiň, πρ. « me sokeδinnμ' ἀνατριχιάζει, j'ai des horripilations.

suffraiδe - δea (σφραγίδα) σφραγίς ═ 'blateтuar, ἐκκλησ. ἴδε (o)blate.

suvalle - la, φρ. « suvalla te te haje! » ὁ κλύδων. Brandung. — ἴδε valle.

sus: « susse me ňie cike ! » σήκωσέ με !

— « sussu ňie cike! » σήκου.

synastris. (ἀπὸ τοῦ συναστρία ?) « aviško, si synastrisi ! » πῶς συνέπεσε καὶ 'βγῆκε σωστόν.

sbaiθ ═ baiθ, ἴδε baiθ.

spleňie, — iə splen, συνεκδοχ. splen tumidus, spleen 'Αγγλ.

sdröng Καλ. ═ trunk H. φράσ. « u böře sdröng » ἔγινα ξύλον » ἐπὶ ψύξεως ἐν διαβρόχοις ἱματίοις.

τροπ. « do haš ňie sdröng ! » ἴδε buffle, klokie.

stan - ni. φρ. συνεκδοχ. « soλe gie gka te stanit ? τ. ἐ. klumište, giζe, diaθe κτλ.

παροιμ. « preps te iet kèn gka stani e ňieri gka soi. »

stater - ri: (στατὴρ) φρ. « sa e ňiech staterine gka te lah' te! » εἰρωνικῶς εἰς λίαν φιλοκερδεῖς.

steckeloiň, « u steckeluašè nani »

═ « je nusse bönne » ἴδε H. štek.

stuppo - oa στοῦππο', Kitt.

'stragalé - ca ═ lure, ἴδε lure.

strundζe: ἴδε mundζe.

strumbuar ═ strumbuλar Habp.

sgörde, « gidi, sgörde, gidi !» ňieri, ce ka site siper prière; βλοσυρός.

sgropnie, ἐργαλ. Γερμ. Locheisen.

skites - si, peigne.

skoliδe, dorraζe li te krehure.

skorse, tšerge e δire.

sklimuris, Καλ. « ce sklimuris dialleθi ε kenθi? » κλαυθμυρίζω.

Š, š.

šalle - la, ἴδε dömbaλe.
šapke - ka: capello i giörre, ce võnne korresite»
šakuλ, φρ. « vatte šakuλ » κατηφιάσθη, ἀπέθανεν αἰφνιδίως.
šeite καὶ šeñ:

Καλ. « sotište šeita e ime »
ἢ « sot ište ditta e šeitese s' ime,— s' atte » τὸ ὄνομά μου, — σου.
« sot ište ditta e diζett' šeitevet » τῶν 40 Μαρτύρων.

φρασ. « si šeit' e ζografisure » per dielm ἢ vašaζe te bukkure ede te butte.

Ὑδρ. « sot ište ditta e šeñt t' im, — t' önt.
« valt' e šeñvet » ἐκκλ.

Σημ. μετ' ὀνομάτων. šin Giergi, šint Ελιν, šinemitri, šen Endre, šir ἢ šer Merie.

šellire, « e ke bönnö šellire » = nögke habet » trop salé.
šes, φράσ. « jettech te šessiš keto! » ἀλλοῦ νὰ πουλήσης αὐτά, « à d'autres » ἴδε orex.
šentet, ἐπιφ. « šentet ! » ἀπάντησις « ditt' e nett' ! »
šembem, « si šembet ai dialleθi ? » κλαυθμυρίζω.
šettek - ku: « ce ha kakie diaθe ? do te ζörre šetteku » τ. ἐ. ete, ce nögke šuhete, soif inextinguible.

šegk - ggu: Γερμ. Scheck, bais. — ὅθεν ὄνομα ἵππων καὶ βοῶν. « šeggo! »
šilie - ia χάρις, grace.
šiloiñ νοστιμίζω.
šiluam, - me χαρίεις, νόστιμος· ἐπὶ ἐμψύχων καὶ ἀψύχων.
širi - miri, pêle - mêle, ἴδε leš.
širk - ku, ἀσκός, τροπ. εἰρων. ἄνθρωπος δύσμορφος ὑπὸ πάχους, φύσκων.
šišman: ñieri i forte, i larte, i plot, me mustekj te glet; imposant.
šobet - tti, στρῶμα αὐτοσχέδιον, « vre, te kam bönne ñie šobet nde vrešte ! » δηλ. θαυμάσιον.
šurre, š. e hoλe καὶ š. e traše.
šurder, ἴδε varfer.
špateζe, πάσσαλός τις τοῦ ἀράτρου.
špendre - ra, ῥίζα τις, ὑφ' ἧς εἰσαγομένης εἰς τὸν κορμὸν τὰ δένδρα τήκονται.
špendroiñ κυριολ. καὶ τροπ.
špirt, φρ. « ai bön šumme per špirt » διὰ τὴν ψυχήν του, pour le salut de son âme.
peršpirte: « ai bön šumme te peršpirtera» ψυχικά.
peršpirtšim ἐλεήμων, « i peršpirtšim ñieri « homme charitable.
štampe ἢ štömbe τύπος.
štambar τυπόνω.
« s' ište kentisure, ište štömbe ἢ ište štambarture »

štiele - la, πληθ. τυλιγάδια.

φρ. είρων. « ndich me te štielatele! » — τροπ. Ὑδρ. τὰ ἔμμηνα.

štilie - ia, στυλιάρι', κοντάρι'.

štino - oa, είρων. ἐκτρωμα, ἄνθρωπος δυσειδής τε καὶ δύσμορφος. ἴδε mingu καὶ broñiak.

štuppe - pa στουπί' (ναυτ.)

ἀλληγ. « u bönne štuppe » ἔγιναν στουπί'. ἴδε deim.

štrat, Ἀλ. = onda. — 2. θρόμβος πύου. Γερμ. Eierstock. — 3. = makke: « ζu štrat » μοῦχλα, ἀράχνι'.

štreitь - a: Ἀλ. συνεκδοχ. ἀρόχνη.

štrig - gu, štrige - ga καὶ štrigeζe - ζa » Καλαυρ. dialle ἢ vašeζe pa tatte a pa mömme, te varfere fundit.

σχετλιαστ. « ndare štrigeζe! »

štrojärre - ra: ἀπανεμίά, ἀπάγκι', lieu abrité contre le vent.

štrogks, κοιν. διώχνω...

škarpe - pa, φλόγκιον.

škel πατῶ. τροπ. « e ka škelture verra » = deim. ἴδε darδe, tartakulle, askaθ. — « e tšuane te škelture vaiζene » εὐφημ. déflorée.

škelp - bi = škelm Hahn. « do te jap ñie škelp! » un coup de pied; ruade.

škendille - la, scintilla, σπινθήρ, τροπ. « š. s' kanne lönne » = « lot s' ka laginea. »

škepet, πρ. ἀστράπτει.

škepetime. φρ. « škepetime te rafte! »

škiñ, - ita, - iture = kjit Hahn.

« me škinne » μ' ἀνέστησαν, ils m'ont resuscité, — « per ñie vit sa u škit dialli! » πόσον 'κτάχθη, aufgeschossen.

škimb (?), mbe škimb ἢ mbe škim καθ' ὁλοκληρίαν, tout-à fait. — « mos e mblo' mbe škimb: — mbe gimse! «

škipie - ia ἀετός.

škoiñ·

preškoiñ προπερνῶ, dévancer.

škupetoiñ, Ὑδρ. καὶ Ἀλ. = preškoiñ « vatte, škupetoi » κυρίως καὶ τροπ.

scla - au, πλ. scle - ete. Γραικοί, ὡς πρὸς τὴν γλῶσσαν, εἰς ἀντίθεσιν πρὸς τὸ Arbereš.

— sclerišt ἢ scliriśt ἐπίρρ. « i di scleriśt? » savez-vous le Grec?

šklu̅are μετ. ἐκιθ. Ἀλ. « ište i šklu̅are ñieri » ἐκλεκτός, ἔξοχος, ὀξύνους, homme distingué.

Z, ζ.

ζakar - rite οὐδέτ. τὸ σάκχαρον, le sucre.

ζavatar: ñieri, ce s' bön gie, pa te mos bönnete döm; Schadenstifter.

ζavome - ma (ζάβωμα) περιφρον, ñieri i škurtere, i beliedure, i pa-forte; nain, Knirps. ἴδε štino.

ζali, « me ra ζali » λιγοθύμησα, (u' ndrelokše ζαλίσθηκα.)

ζargane: grua e ľaše, e plotte, «ce ζargane!»
ζešk - ka: bukke e ζeške μουντὸ ψωμί' κοίν.
ζekθ, εἰρων. « e ζu ζekθi » ὁ οἶστρος = τὸν ἔπιασεν ἡ κάψαις.
ζeks, ὀνοματοποιη. ἄκρα δυσωδία Καλ.

« ζu e bie ärre pešku »

« « vromeps ! » — « Kalpolo' is » —ζeks!»

ζi i: σχετλ. « Oh, i ζi, cu do veš te böš foléne (τὴν φωλεὰν) ? » = cu do fšihes? πρὸς ἐγκλημ(ατίας).

« Ah, te ζes'te na !» = « te ndarete neve ! »

ζiar καὶ ζiarm, σχετλ. γυναικῶν.

«ζiarm, ce me doikj !»

ἴδε flacke.

ζiein, ἐπιθ. μετοχ. i ζiere: ñeri i kekj, ce ζieu me vettehen' e tij = veremiar = ἑαυτὸν τιμωρούμενος, Selbstquäler.
ζolotte - tta: συνεκδοχ. ἡ δισκοειδὴς ἀπόφυσις τῆς προβοσκίδος τῆς ὑός.
ζorre, φρ. « kio verra me grieiti ζorrete » — « me δa ñie iatri, ce me grieti ζorrete »

παροιμ. «ľe te mbloñet' ζorra, e ľe te pritet' dorra ! » = ἂς παράση ἡ γοῦλα μου καὶ ἂς κοπῇ τὸ ποδάρι' μου ! ζorraζe - ζorraζite, πληθ. συνεκδ. τὰ λεπτὰ ἔντερα τῶν ἀρνῶν.

ζot, παροιμ. Καλαυρ.

« ζotti cur valisete (βουληθῇ) »

« fukarai cur δynisete (δυνηθῇ).

ζurna - ai, προμήκης προβολή, ἐπὶ ἀψύχων καὶ ἐμψύχων. — εἰρων. hunde e glatte, e hoλe.

ζvige - ga ἀνεμιστήρι.
ζbochθ - θi 'Αλ. πιτυρίς, Pityriasis.
ζgleng Καλ. ζguñ καὶ ζguiθ 'Αλ. « sterr me akoma ñie ζgleng ! » συνεκδ. te paštaijmene. — Schluck.

N, n.

nafore: ἴδε (a)nafore.
naskaris, συγυρίζω, « naskaris štepine » = εὐφημ.

« e naskarisi 'nikokyrene ('νοικυράν) t' önde ? » ἐρώτησις συλλυπητήριος ἀντὶ τοῦ « ἀπέθανε ἡ οἰκοκυρά σου = ἡ συζυγός σου. »

« fat' i tij e naskarisi » κατὰ ποιητικώτατον εὐφημισμὸν ἀντὶ τοῦ vdikj, ἀπέθανε.

nats· « keni ζe nats » δαγκάνει ὁ σκύλλος. — « e ζura buζene nats » ἐδάγκασε τὸ χεῖλός μου. — « matšea i ζe nats dielmte e i keλ ketet' andei » ἡ γάτα πιάνει μὲ τὰ 'δόντια τὰ μικρά της.
natte: ἴδε šentet — δune. —

συνεκδοχ. = ὄρθρον (ἐκκλησ.) «More, bie campana ! — e liturgise išt ? » — « Jo, išt' e nattese. »

— « e θonne Evangel' e nattese »

— « hiri nde te nattese » δηλ. prifti.

ñiom· φρ. τῶν ναυτιδίων, συνεκδοχ. « te ñiomeme? νὰ βρέξωμεν; δηλ. τὸν δίπυρον ἄρτον (takko, galette) = καιρὸς τραπέζης;

« u ñiom koλa » feucht geworden, ἐμαλάκωσεν.

ñiokes - si· φράσ. « je ñie ñiokes » πειρασμός. == 'Αλ. giokes.
ninneζe: κόρη, pupille.
ninullie, κούνια, Wiege.
(Ni)'kol Maniat, ἴδε Maniat.
nusse, ἴδε šteckeloiñ.
nun - nni νουνός, παροιμ. « do, nun, pette ?» 'Αλ. εἰς ἐρωτῶντας, ὅτε ἔδει δοῦναι.

M, μ.

Mai ἴδε Mars.
mal - lli, εὐχή. « te roš, diallið im, sa roñne mallete ! » νὰ ζῇς, σὰν τὰ βουνά ! »
ἀρά. « mallete t' a marene ! » δηλ. eθete; cur i θot dialleθi s' emmese: « Mömme, eθete do me ζönne. »
φράσις ἀπελπισίας. « mallete do mar ! » τὰ βουνὰ θὰ 'πάρω.
malecoiñ, ἴδε los.
Mare, e Mare, dies Martis, Τρίτη.
Mare - ra, ἴδε Frar.
mareζe, ἴδε Βοτανική.
Mars - si: στίχοι γεωργικοί·

« Marsi, karsi,
ce na e mbarsi:
« prìλi, ñλi,
ce na e mbiλi;
Mai, kai,
ci na e mbaj'. »

mastar - i, μαστάρια τῶν οἰκοσίτων ζώων, ἃν πίνομεν τὸ γάλα.
« ata mastarete janne plott' klumište » — ἢ pre ñie cike gk' ai mastari ! » Euter.
màštrekj - ki τσανάκι.
Maniat, παροιμ. 'Υδρ. « kio eška ište gka magaζiu i 'kol Maniatit » ἀνέκδοτον 'Υδραῖκόν· ὅτι ἐκάη τὸ μαγαζί καὶ ἡ θέσα οὐκ ἐκάη.
manne - maj "Αλ. = mömme e maδe Καλ., μαννίτζα, grand' mère.
manneζe, ἴδε Βοτανική.
mandragùre, ἴδε Βοτανική.
φράσ. « si cur ke mandragureñe nde mal' ! » = sicur di magine, aštu i prier ñiereζite.
mangar, « mangari ärra » ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος.
mämmuζé - ete πλ. θηλ. bottes d' homme, ὑποδήματα κατ' ἐξοχήν.
matucke - ka τσαπί.
matsoλe - λa, ναυτ. ἐργαλ. σφυρὸς ξύλινος.
matš, εἰρων. ἐπὶ ἀνθρώπων.
« ce mats ište kij ! » ñieri, ce ka site, si matši.
matše ἴδε vieδelie.
matšeζe ἴδε Βοτανική.
magaζi - u (v) ἄρσεν.
magiri - ite πλ. θηλ. συνεκδοχ. τὰ ὄσπρια. « vemmi te skull'me magirite, t' i bön' me limare e t' i keλeme nde lömme. »
magule - la, λόφος, collis, eδteau.

mazzuros, εἰρων. « mire u mazzuros ai » = i tsoi te pa-primme, ἐπλούτησεν ἀνελπίστως.

meliore, αἶξ παρθένος.

mellure, Καλ. « iše mellure, te vdis antei » ἦτο γραπτόν του νὰ ἀποθάνη ἐκεῖ.

Merie, šer Meria.

εὐχή. « ndiehme te kini šer Meriene ! » ἡ Παναγία βοήθεια.

— « si do Christoi e šir Merie,

e, si jam u ste jet ede štepia ! »

συνεκδοχ. ἀντὶ kremte e šir Meriese.

« šer Merie Mesosporite, εἰσόδιον τῆς Παναγίας, 21 e Vieštese.

« šir Merie e Vidit » πλησίον Καλαυρίας. = Κοίμησις τῆς Θεοτόκου.

« šir Merie e Béležit, πλησίον Καλαυρίας, = Γενέσιον τῆς Θεοτόκου.

merù - uri, στυλιάρι', Klinge.

merur'i šattit, i sopattese κτλ. τροπ. εἰρων. « cuš e di, ce merù 'ndrejn » λ. χ. ἡ γαλήνη πρὸ τῆς τρικυμίας.

Meθenit, ἴδε darδe Meθenite ! » bètise ! ἴδε « uje te pussit »

mestréits - si, ἔκγονον Καραμάννου καὶ προβάτου κοινοῦ.

meštekoiñ, φράσ. « u meštekua gka te vrarite » ἠγρίευσεν, ἔγινε παράφορος.

ment, ἐλλειπτ. « mba ment? » ἐνθυμεῖσαι; te souvient-il?

παροιμ. 1) « mer i mente, le i trute » ἴδε lö.

2) « cur viñne mente, ikkeñe δemb'te »

mengerišt', ἴδε Βοτανική.

metertikj - ki = 1|2 kiλoit (κοιλό') te Polit (τῆς πόλεως = Κωνσταντινοπόλεως).

mialzeζe, μέλισσα.

παροιμ. « de bõnñ' ne tutti mialzaζite mialte, do bõnñe ede u blette » = « νὰ 'καμναν ὅλαις αἱ μέλισσαις μέλι, θὰ 'χα καὶ ἐγὼ κοφίνια (μελίσσια).

mienguλ - λi, Καλ. καταχνιά. Nebel.

miekre - ra, παραβ. « miekrat' e kepese » ἴδε Βοτανική.

miekreζe, πηγούνι', Kinn.

φράσ. « me luan miekreζa » μοῦ τρέμει τὸ πηγούνι', de froid, de peur, d' impatience.

milingre - ra, ψῶρα τῶν φύλλων, ἴδε Βοταν.

millimange - ga ἀράχνη

ἴδε Streite. — ἴδε Zωολ.

mire, παροιμ. « cuš bõn te mire, tšon te lige » chi fa il bene, trova il male »

« bõn te mire, per te tšo 's te mire »

mi 'se, ἐν συμποσίῳ·

πρόποσις. « mi 'se te gieiñ ! »

ἀπάντ. « mi 'se me viš ! »

ἀνταπάντ. « àχera te pi 'š ! »

μετὰ τὴν πόσιν.

« mi 'se te vatte ! » μὲ τῆς ὑγείας σου!

ἀπάντ. « fallemi nderrese s' atte ! »

miš. « i a ha 'ne mište ? (λ. χ. δelperese), est-ce qu'on en mange la viande ?

συνεκδοχ. « miš te leste εἰς ἀντίθεσιν τοῦ miš te δire, ἴδε les.

καταχρηστ. « mišt' e δembevet τὰ οὖλα, gencive.

« prei mišit κατάσαρκα. ἴδε lekke.

miškilie, μίγμα, mélange, « kio gluhe ište miškilie »

mingo - oa Καλ. dialle i beliedure, me hunde te hoλe, si plak.

'mikereše, φιλία, amitié.

mixù - ute πλ. θηλ. (ναυτ.) vörrate, ce skoñnc ujerat' e feλukkese, per te dallone gka piri.

mömmeže ἴδε koinacke.

mori. ἐμπαικτικῶς πρὸς γυναῖκα. « Mori, mori ! » ἀπάντησις ἐν εἴδει Calembourg, « Morate ede θrite te te ha 'ne! — u s' jam mori ! »

moritze ἴδε Βοτανική.

mot, ἀρά. « mos te tšoñe motti ! »

mottreme, ἀδελφοποιητή, ἴδε vegam.

muaij, παροιμ. « ñie muaij θreps te dimbeδiette » — ἴδε ore.

muliàsse Καλ. ψευδοκακόμοιρος.

mulochto Καλ. ὑποκριτής, hypocrite.

muλe - λa, πυτιά, Laab, τὸ ἤνυστρον, la caillette, la mulette = ὁ τέταρτος στόμαχος τῶν ἀναμηρυκωμένων ζώων. — ἴδε röndes.

murello - loa, ναυτ. ἐργ. σφὴν ξύλινος.

murm - me, ψαρί, grau. κυριολ. ἐπὶ ζώων. καταχρ. « ište šumm' e murme kio verra » Καλ. trouble.

murtir - ri, mortier, mortarium, ἴγδη πέτρινος

musmuleps, schnüffeln, flairer, ἐπὶ χοίρων τῇ προβοσκίδι τῆς ἀκαθαρσίας ἀνακυκώντων.

mustakj - ki, πλ. — ekete ἀρσεν.

mùstelie, - ia, θαγένι πήλινον.

mušünde, κυρ. brumme gesure me lakera e prere, zoppe te mbeδa, si viñne. — ἀλληγ. εἰρων. « ce mušünde ! » che brutta faccia !

muškrie - ia, φρ. « s' i ban muškria te ndaretiθ! » = s' ka ζömmere, lâche.

muζumbrek - kku θρακοζώνι.

munustrix, « i munustrigseme cuclte » ἀπολνοῦμεν (ἀπολύομεν) τὰ ἄλογα, δηλ. per te šomme, cilli škon t' iatterine, — ἴδε pergattarem.

mundζe, παροιμ. « c' ište mundζe, išt' eδe štrundζe » = c' ište mut, išt' eδe tširle » = c' ište pisse, išt' eδe katrami » = l' un ne vaut guères plus que l' autre.

mundζure, παροιμ. « per ce vömme mundζure ? — per te mos kemi turp. »

munguλ - i, touffe, corymbus.— munguλuar - ori, - ore, « driζe e munguλore » δένδρον κορυμβῶδες, arbre touffu.

mudζare, Καλ. « ište mulζare kio verra » θελύν. ἴδε boròle.

mut, παροιμ. ἴδε mundζe. — leθ. —

muttelie, φράσ. εἰρων. « e börri mutteliene, pra ik-
ku » chicane.

myζe, m. muttelie, ἴδε Ζωολ.

« krimbelie. « «

παραβλ. ἐπὶ πολυπραγμόνων πανταχοῦ ἐπεμβαι-
νόντων προπετῶς.

« iste myζe krimbelie. »

συνεκδοχ. « ka myζa bukka, ris te, κτλ. τὰ
κολεόπτερα τῆς ὀρύζης, τῶν ὀσπρίων κτλ. Si-
tophilus oryzae L. — Sitophilus granarius
L. κτλ. ἴδε Ζωολ.

παροιμ. ἴδε δelpere.

B, b.

baiñ, φράσ. ναυτ. ba 'j i la!

Calembourg, ἴδε bibeζe.

bau (= baλe?) Καλ. φράσ. « do t' e mar ñie bau
štepine » 'ματιά, coup d'oeil.

bave (= baλe), μετάξι' ἄστριφτον.

bar, bora, barture = rbar ἢ rbier. « Haide, baru! »

« le venne te barrene! »

« venne barture (r' barture) »

= ἄς 'πᾶν νὰ χαθοῦν! — 'πᾶν χαμένα, vont per-
dus.

mbare, φράσ. Καλ. « se mplex te mbarene! »

δὲν κάμνεις ἕνα καλό!

« prei se mbarit, ἴδε vit. — semurm.

barr - bröškeζe.

« « i ebevet.

« « i balsamoit, ἴδε Βοτανική.

barbe - ba, θεῖος, oncle, καταχρ. προσφών. γεροντο-
τέρων.

babeζe, ἴδε Βοταν.

badere, ἴδε Βοταν.

bastekke - ka, ναυτ. taglie, nde antenne, ce škoñ-
ne mandikete. —

baζ - ζi: b. i buttit, i ζorravet, i te battit, ὑποστάθ-
μη, κόπρος, ἰχώρ; macies, Bodensatz, Materie.

baζar, ἴδε δelpere.

babe - ea, θεία, tante, καταχρ. προσφών. γεροντοτέ-
ρων, καὶ = manne 'Αλ. grand' mère.

babule, ἴδε Βοταν.

batakke - ka, Καλ. patate, pomme de terre.

bakkoš. ἐλλειπτ. = bakkaniar, σπληνιάρης, φύσκων.

bäζeζë, σφενδόνη, funda.

beffardis, « na beffardisj'ne » ils se moquent de
nous.

beζaζe ἴδε betšate.

Beleš - ši, τόπος εἰς τοὺς πρόποδας τῶν Δerra ἀντι-
κρὺ Καλαυρίας. ἴδε šir Merie.

belbaζe, (balbus, balbuties) « ai flet belbaζe, ψευ-
δὰ, τραυλίζει, ψελλίζει.

belber, re: balbus, bègue, ψευδὸς, τραυλός.

mberbeiñ infibulare, θηλυκόνω, εὐφημ. de coitu:
« pella, lopa, δia, dellea u mberbie, iste mber
biere. »

s-berθeiñ déboutonner.

m-berζeiñ, μεσημβριάζω· — ἐπὶ τῶν ποιμνίων — εἰρων. — ἐπὶ ἀνθρώπων. « ri nani e mberζe'! » far sieste, star' ozioso.

bertas, φράσ. « θerret, bertet » il fait le diable en quatre.

betalie, φράσ. εἰρων. « ai ha ñie betalie, περίδρομον.

betšate 'Υδρ. beζaζe 'Αλ. « dialli etsen betšate » sur les quatre pattes. —

bie, ἴδε k' sulle.

biotta, πλ. θηλ. — ναυτ. — τὰ καρπούζια τῶν ἐξαρτίων.

birr, i: συνεκδοχ. « aχera do me šochiš, cutia i birr jam. »

biθe - θa:

παροιμίαι 1. ἴδε dehd.

2. « klokie nde biθe te huaij nögke dömbjene. »

φράσεις 1. « me ζu ñie plešt nde biθe » ἐπὶ ζημίας λόγου μὴ ἀξίας. — bagatelle! —

2. « del, biθe, e meta hire, se te kam trè pare detüre! » ἴδε uje te pussit. — darde Meθenite, = bêtise! —

3. « ka treζonie nde biθe » ἴδε treζonia, ἀγκάθια.

παιδεραστ. ἴδε peštime.

Calembourg ἴδε lönde. — mbaiñ. — daiñ.

ἀρατ. πρὸς κύνα. ἴδε aluriñ. —

« biθene t' önde te haš ! »

γυναικῶν. « gidi, biθe — pervešure! »

παικτ. 1. « si biθ' e prištit bön » δηλ. τὸ τσιμ-βούκι', εἰς ὃ φυσοῦν.

2. « i ke bulšite, si biθ' e remöršt »

3. « šumm' e turlose biθene! »

καὶ συνεκδοχικῶς. « šumm' e turlose ! »

ἀλληγ. — biθ' e drittese, ἴδε dritte.

Ἐπώνυμα, ἐμπαικτικά.

— biθe — fendüel.

» — športe.

» — mokkere.

παρώνυμα.

biθe — ζi

« « — kikere.

Βοταν. biθe - kukkie ἴδε Βοταν.

ἐπιτατικὸν, — « biθe - deim »

ὀνοματοπ. μύθου. biθoš.

εἶδος παιδιᾶς· biθe mbe kruškaζe = kullumundare.

biθaζe, ὄπισθεν « giθe biθaζe vette » καρκινοβατεῖ, τροπ. καὶ κυριολ.

bisgele 'Υδρ., bitšele 'Αλ.

« mblo' j e bisgele kuppene ! »

= dreikj me buζene.

« bisgele, bisgele » γεμάτα, γεμάτα.

biñar - ri, δίδυμος.

binnne - ma, ὗς παρθένος.

bösim - me, bien fait, καλοκαμωμένος.

bötte: φράσ. « oh, te bötte! » — oh, te bötte ñierine! » — κυριολ. ...

boiñ, καθ. bonnem: de coitu equarum, vaccarum: « pelia, lopa bonnete, u bua »

bofficar, φράσ. « di e bofficar » 'ξεύρεις καὶ περιγελᾶς!

bolie ἴδε orex.

bolts - si, ἢ bults 'Αλ. « buts Καλ. ὁ τόκκος (tocco) τῶν ὁμάδων. — ἴδε lumbaδe.

borole, « s' velen verra, del borole » = mudζare, θολὸν, trouble, bourbeux.

borbotsine, ἴδε Ζωολ.

bostale - ete, πλ. 'Αλ. τὰ μεγάλα ὑποδήματα τῶν θαλασσινῶν, Wasserstiefel.

boske ἢ botske, ἴδε Βοταν. — τροπ. βασκανία, ἀποτρεπτικόν. ἴδε si: — « huδere, boske nder si t' önt! » unberufen!

boga - ai, Καλ. bogé - éa, Beschäler, étalon. εἰρων. « ce bogé iste kij! »

buaλ - λi, πλ. buelte:

φράσις. « Vre, buaλi, sa do te xepesete ('ξεπέση); dreikj me ñie kaut mis do ket » ἀπάντησις πρὸς τοὺς φθονερῶς λέγοντας. « kiδe, po nani s' ke bukke te has! »

buchtis, « e buchtisa kete fagine » (φαγί) — « jam buchtisure » j' en suis degouté.

buharisem: « ce buharisete kau? » remon δene me kömba, sicur ndien giak derδure.

buffle - la: ῥάπισμα, soufflet. ἴδε χεθ — « do has ñie buffle! » ἴδε klokie, sdröng.

bular - ri Καλ. giarper i ujit. ἴδε Ζωολ.

buletz - zi, ἀρσ. = bulitze H.

buliar - re, grua buliare 'Αλ., matrona nobilis.

bulsi ἴδε bibe. — remör.

burre, « na bön burrene » μᾶς κάμνει τὸ παλληκάρι'. εἰρων.

burroiñ, ἡσυχάζω, « burro-j-i dielmte! »

burfuat, « ñie dialle burfuat » qui a la face comme bouffie, κατὰ φυσικὴν διάπλασιν.

m-burduklos 'μπαλλόνω, φρ. « e mburduklosa » 'τὸ 'μπάλλωσα, je l ai raccommodé. — κυριολ. καὶ τροπ. ἐπὶ παραπτωμάτων.

busture - ra: τὰ ἐν τῷ plöndes, ἴδε plöndes.

buζalà - ai χειλᾶς, χείλων.

buζe - ζi, 'Αλ. παιχτ, = furr.

busi, « ζe e, busi! » φόβητρον τῶν μικρῶν παίδων. — στοιχειό'? = bube H.

bumbak, φρσ. « ist' i barθ, si roka bumbak » ἐπὶ παίδων εὐειδῶν.

bumbulime, ἴδε giemetime.

bumbare, ἴδε gardumb.

bubus « vien ñie karaf bubus - bubus » à pleines voiles.

buts ἴδε bolts.

butzelle - la, ὑποκορ. παραβολ. « ce butzelleζe isto kio vaseζe! » rondelette.

συνεκδοχ. « e ka si butzelleζe. »

bukke - lepur, ἴδε Βοταν.
bukke - ziep, ἴδε Βοταν.
bukkuvalle - la: bouchée de pain, ἐντὸς τοῦ στόματος, βῶλος.
'blate ἴδε O.
bläroiñ χλοΐζω, Καλ. « bläron arra » — μετ. ἐπιθ. Καλ. blärm, 'Αλ. blähure = γαλλ. blême, γερμ. bleich, χλωμὸς, ὠχρός.

« iste blähure kio vaseze » 'Αλ.
« iste blärm kij dialli » Καλ.

blette = μελίσσι', κουφίνι'. ἴδε mialzeze.
παραβολ. εὐφημ. « ce blette iste kio! » pergüm i maθ, Fladen.

« blette je » garcuam summe pragme.
« blette iste » λ. χ. karavi: plein de toutes sortes de richesses.

mbloiñ: φρασ. « cu i a mblove ? = ὥρα καλή;
brakatse - sa 'Αλ. καὶ Καλ.
breiñ, 'Αλ. σολοικ. breθ, ἴδε ulk.
bred, po puso ! » εἰς μικρὰ παιδία. συνεκδοχ. « bred ai » il ronge bien.
breθ, ἴδε siv. —

« ata bredene, si matsa »

brettek - ku, ὑποκ. brettekuθ - θi grenouille, 'Αλ. παραβολ. cochon de lait; εἰρων. μειράκιον προπετές, blanc-bec, Gelbschnabel.
bri, εἰρων. « i a kanne varture brira » ἴδε kolé.
brisk, ἴδε rip. - rruaiñ.
bröskeze χελώνι', χοιράς; tumeur scrofuleuse des glandes. — barr - bröskeze ἴδε Βοταν.

bröniak - ku, ἔκτρωμα, ἐξάμβλωμα; παραβ. dialle (ἢ skierre) i vogel, i lig, i pa - fism, i kokkaliasure.
brönke, raucedo, « me ka zönne brönke: s' munt te flas. »
brömsim, - me χθὲς - βραδυνός.
brummera πλ. ἀρσ. συνεκδοχ. zoppa brumme, κομμάτια προζύμι', ἔδεσμα.
brumbuλ, ἴδε Ζωολ.

P, p.

parés πλ. — ἴδε Βοταν.
passumakie-iate, pantoufles de femne, sans talon.
pasturma, ἴδε ulk.
Pasé - éa παροιμ.

« dialli i se vese,
si cali i Pasése. »

pastruam, μετ. ἐπιθ. « nas ei, i pastruami! » ἰδοὺ ὁ παστρικός! εἰς ὑποκρινομένους τὸν τίμιον. le voilà, l' honnête homme! εἰρων.
Paske: P. e maδe συνεκδοχ. le premier jour de Pâques.

P. te mbeδa Pâques, Ostern.

paniere, plehure per te fsiture furrine.
panicotte: magie, ce vönne karvellete, ce keλene nde fur.
pappaditse, ἴδε Ζωολ.

pervelikj - ki: elpe me te liere te derkut.
παραβολ. « iš̄te pervelikj » εἰς εὐλογοκομμένους. — « κόσκινον. »

pervelore: te liere te derkut ede bukke.

perselieiñ καὶ perseloiñ, ζεματίζω. (σύνθετον?)
σχετλ. « i perseliemi ! ἢ i perseluami ! » = i die guri ! εἰρων. « i a perselova Liθete diallit »

perpiñ, avaler, ἴδε glapetiñ.

perpuš̄es, φράσ. παροιμ. « per ce kam perpuš̄esine ? — par te mos piek dorrene » ἴδε mundζure.

pert'sieλ, ἴδε sieλ.

pergatarem ἴδε gatti.

pergonem Καλ., pregonem Ὑδρ.
« p. mbì mal̄ » ἐπὶ βρεφῶν καὶ νοσούντων.
« i perguam ! » πρὸς βρέφος.
παροιμ. « cur le liδa, cur te sgliδa e s' te tš̄ova te perguare? »
συνεκδ. « e perguame » ἀπόστημα χοιραδικὸν τῶν ἀδένων τοῦ τραχήλου.

pergūm - mi, (pregūm): κόπρος ἀνθρώπων, κυνῶν καὶ γαλῶν.

peš̄temal: plehure per te puš̄truare panicottene.

peš̄time, ἴδε biθe.

peš̄tiñ, παροιμ. ἴδε lumme.

pesk, πλ. piš̄ki Ὑδρ.
(piš̄k, πλ. piš̄ke Ἀλ.)
παροιμ. « peš̄ku i maθ e ha te vogeline. »

pepés, - et, - eti φράσ. « μήτε flet, μήτε pepet » γρῦ δὲν λέγει, « pip ! » chut ! πρὸς νήπια.

pepitte - te, Pips, ranula, βατράχιον.
« me ka pulla pepittene bönne:
— di t' a keroñis̄ ? » ἴδε καὶ korreζe.

petzangure, εἰρων. šik i pa - bönne.

potte - ta, συνεκδ. Βασιλόπηττα.
παροιμ. ἴδε hun...

pierθ, ἴδε biθe.

pille, pilleζe, εἶδος παιδιᾶς. « beime billaζe? » πιτάρια, κουτάλια, ψωμάκια. — γερμ. Jungfern, Steinchen werfen.

piri - iu, ἴδε Βοταν.

piθe - ete, πλ. θηλ. τουζλούκια.

piδe - marie, ἴδε Ζωολ.

piδi - viδi, παικτικ. = dreikj e dreikj, ἴσα — ἴσα.

pisse, « nde piss' te vappese » au plus fort de la chaleur.
παροιμ. « c' iš̄te pisse, iš̄t' ede katrami » ἴδε mundζe.

pinke, Ἀλ. Schnalzer, claquement.

pitš̄ul - li, παικτ. vulva puellularum.

pipe - pa, ναυτ. pipat' e ujit.

pipuλ - λi, ναυτ. — ἀλληγ. = ὀλόγυμνος.

pikun - ni, ναυτ. σφυρὸς σιδηροῦς.

pikkeloiñ:
« sterr ñie picke verre! »
ἀπ. « s' ka me, e pickelova, »
τὸ ἐστράγγιξε, ἀπέσταξα.

τροπ. « fietlo sonte? » — ἀπ. « Vre, s' pickelova fare » je n'ai pas fermé l'oeil.

pikkeluar - ori, - ore, bigarré, bunt, παρδαλός.

ponde, ἀπορίας σημαντ. « ponde jam u degge sfake! » τιγάρης, μήπως. — est-ce que. —

ponitze - za, Nische.

pondis, φράσ. « le te pondisete! » ἄς κουρσεύηται! (ἁ ποντίζω vela Pontio Pilato?) Καλ.

potirθ, συνεκδοχ. ποτήριον ῥακιοῦ.

puar - pori, ἡ πρώρα.

puareζe = pelareζe = perale Hahn, μῦθος, fable, conte. — φράσ. εἰρων. « puareζe, ξuareζe; mbörda nde mannareζe! » στίχοι ἄνευ νοήματος. = « ἄραις μάραις κουκουνάραις, κουκκιὰ μαγειρεμμένα. » = non-sens, bêtise.

pule - λa, Ἀλ. = kukule Καλ.

τροπ. « e muar pula » μελαγχολία θανάσιμος.

purlakj - ki, τὸ πιθουλάκι τοῦ πατητηρίου τοῦ ληνοῦ.

purtekke, « loζeme purtekkate » Fleuret.

puθ. φράσ. « makar te bönneij kio pragme! — pra do te puθ atje, ce te puθ e ot' ömme » (δηλ. ad penem).

pus, ἴδε uje.

pustaζe, φράσ. « me hötte pustaζe » = me pristo kuvendene, μοῦ 'χαλάσατε τὴν σειράν.

punne, παροιμ. 1. ἴδε δune.

2. « tamam e börre punnene, si katzaλi gunene. »

pumbe = peλembe Hahn.

« s' iken ñie pumbe gka affer ».

pumbeζe, παιδιὰ τῶν γυναικῶν· ῥίπτουσι σφαῖραν (τόπι) εἰς τὸν τοῖχον, ἕως ὅτου πέσῃ χαμαί.

pupekj καὶ pipekj, γαλατομπούρεκο.

pu(g)ñé - éa (poignée) coup de poing « do te jap ñie pu(g)ñé! »

plaff - ffi, θελέντζα, παροιμ. « sa ke plaffene, gla-j-i kömbete! — die Füsse nach der Decke strecken.

plak - kku, φράσ. εἰρων. « ra nde det ñie plak e fare s' u lak » εἰς διηγουμένους ἄτοπα. — ἴδε Βοτανική.

plest, παροιμ. 1. ἴδε biθe.

2. « plest, ce nögke te ha, mos e krua' j! » συνεκδοχ. ἐν συμποσίῳ: « ea, te pimme te plestavet! » τὸ τελευταῖον, ἵνα μὴ καταλάβωμεν τοὺς ψύλλους.

plestaζe ἴδε Βοταν.

plöndes - si, l' herbier, la panse: κοιλία: ά. στόμαχος τῶν ἀναμηρυκωμένων ζώων, rumen, ingluvies, Pansen.

plumb, ἀρά. « plumb nder ves t' önd! »

pragalias, « pragaliasi ärra » = mangari.

prappeme, εὐχὴ εἰρων. ἐπὶ πτωχοῦ. « mba te prappemete! »

prer - ri, ἴδε Βοταν.

pres, preva, prere « te prerit' e kurmit » la coupe, τὸ κόψιμον = διάπλασις τοῦ σώματος.

pres, pritta, pritture,

« prit e ! » ἴδε verviñ.

« pa - primme » ἀπροσδόκητον, inattendu.

premis == permbüs Hahn. —

τροπ. « m' u premis ζömmera » == u helmuaše.

pretzoneζe, hunde ἢ ζurna i rogése.

pregiumme, ἴδε giumme.

pregonem, ἴδε pergonem.

prönke - ka, luga, ce ndζerrine eχinote (τοὺς ἐχινούς.)

Prõmte, šine Prõmte, Ἁγία Παράσκευή.

provatše, ἴδε Βοταν.

prongo - oi, kulatš nde mes te sgleδese, ce hin timoni i parmentese.

prokoffe - ffa, andromiδe e lešte.

prokke, λ. χ. » kio kavenea šerben mire, se ište nde prokke » == carrefour, place fréquentée; σταυροδρόμι'.

prym - mi, ἡ πρύμνα.

D, d.

ndaiñ, παροιμ.

« ndaite, ndaite,
vette s' baite »
== charité bien ordonnée commence par elle-même == πρῶτα εὐλόγησεν ὁ Χριστὸς τὰ γένειά του. —

n'dain - ndain, ἴδε hiθe.

daffaleps, « ce me daffaleps ? » τί με φορτώνεσαι; τί με αἰτιᾶσαι ἐμὲ, ἐν ᾧ ἄλλος σοῦ πταίει;

δallamönke - ka, resina, gummi, ὀπὸς τῶν δένδρων (κόμμι, ῥιτσίνα).

dalle e, συνεκδοχ. 'βγαλτό', tumeur froide, — ἴδε bröškaζe.

« kam ñie te dalle ndζerre »

darδe, ἀλληγ. « je darδe bõnne » !

« ište bõnne darδe » == deim, soul, ivre.

εἰρων. « darδe Meθenite ! »

== uje te pussit ! » — bètise !

Dano - oa, ἐπών. εἰρων. τῶν Ἀργιτῶν. — παραβολ. == kokke - traše. ἴδε remõr — Tošk.

deim, μετ. ἐπιθ. ivre, μεθυσμένος, ἐπιτατ. biθe-deim, soul comme un cochon. — ἴδε štuppe, — askaθ. — darδe, — tartakulle.

ndein, tendere, « nde j-i robate ! » ἅπλωσε τὰ ῥοῦχα ! —

φράσ. « vemmi te ndehemi ! » 'πᾶμεν νὰ 'ξαπλωθῶμεν ! == vemmi te nglattemi ! » ἴδε nglaiñ.

deveh - kuš, ἴδε Ζωολ.

deveroiñ, « vre, i deverova c' šile, sa o ζalisa » 'σοῦ 'κτύπησα λόγια, ἕως ὁποῦ τὸν ζάλισα. συνεκδ. sottises.

ndeleiñ, Calemb. « te me ndeleš !

« t' ömme nde leš ! » Καλ.

εὐφημ. « i, e ndeliemi, — mea, ὁ μακαρίτης, ἡ — ισσα.

εἴρων. i ndeliemi, ὁ εὐλογημένος. — i ndeliem, εὐλογημένε ! — benedetto !

εὐχὴ τῶν ἐπαιτῶν. « ndeliere te jenne printe,
ndeliere te jet barku, ce te mbaiti !

(de)λeñie ('λeñie), Juniperus ἴδε Βοταν.

derr - ri, μόνον ἐν φράσεσιν.

« derr i derrit ! = ken i kenit ! »

« m'u bö leŝte, si kimat' e derrit » ἴδε leŝ.

ἴδε derk.

derre - ra, φράσ. προπόσεως ἴδε mi' se.

ἀλληγ. φρασ. « derre - ζi je, i kukkj ! ἄτυχος εἶσαι !

παροιμ. « derr' e maδe,
gol' e maδe. »
derr' e vogele,
gol' e gorδüre »
= ἔχεις γρόσια, ἔχεις γλῶσσα.

dérrelie: ἴδε Βοτανική.

derθ,

perderθ, χύνω, effundo, ἐπὶ ἐξανθημάτων. « te ŝkuane ebcte, se te perderδe buζete » σοῦ 'πέρασαν αἱ θέρμαις· διότι ἔχυσαν τὰ χείλεα σου. nderseiñ, kente, hetzen.

derk - ku, φρ. « e 'perimen (περιμένει), si derku θikkene » il est prêt à recevoir le coup, il prevoit sa perte.

μεζοβαρβ. derkopuiθ - θi καὶ derkopuλe-λα, χοιρίδιον, cochon de lait.

det, ἀρά. ἴδε θeλe.

« prei se dettit. » διὰ θαλάσσης.

detüre, χρέος· — « sa te kam detüre ? τί σοῦ χρεωστῶ; combien vous dois-je ?

degges - ζi, ñieri i larte, i forte, i böŝim, (si degge) — joli brin de garçon Hahn.

dialle, παροιμ.

« dialli i se vese,
si cali i Paŝese »
= χαϊδεμμένον, verzogen.

Diele, e Diele, Κυριακή =

« Ŝine Diele » 'Αγία Κυριακή.

dieλ - λi, εὐφημ. « e ndζuare gka dieλi » = τὸν ἐφόνευσαν. ἴδε laiñ, — kokke.

diegges ἴδε Βοταν.

diegk,

Καλ. i diegguri ! καὶ i dieggete ! ἴδε loδete. — perseloiñ.

diħem, 3. πρ. diħet ξημερόνει.

1. πρ. κ. τλ. ξημερόνομαι.

« u di, » ξημέρωσε,

« te ŝomme, si do diħemi »
— πῶς θὰ ξημερωθοῦμεν.

diλe - ete, οὐδ. « diλe te veŝit » caerumen, sordes aurium, κυψέλη, Ohrenschmalz.

ndiθ (?) « java e miŝit. - j. e ndiθit » ἐκκλησ. = τυρινή.

ditte, παροιμ. 1. « ditta e mire ce menati ŝiħete » ἡ καλὴ ἡμέρα ἀπὸ τὸ πρωῒ φαίνεται.

2. « punna e pattese iŝte δuna e dittesc » ἴδε δune.

φρασ. « ζu ditta e vaglesonet »
(Καλ. ἀντὶ voglesonet) =
« u mbelioδ ditta »
« u šcurtua ditta »

dõmm, παροιμ. « gka dõmmi δiaſüar (διάφορον) šech curre ? » ἡ ζημία ἔχει διάφορον ποτέ ;

dorovatte ἴδε Βοταν.

dorre - ra· παροιμ. ἴδε ζorre.

dorreζe, φρασ. « dorreζe, psoreζe » = 'κα;ε σὺ, δὸς καὶ ἐμένα, manus manum lavat.

dosse, ὑβρ. καὶ κολακ. πρὸς κοράσια.

doman, « jep i doman ! — ao jep doman, » élan.

dot = ntot' = in toto?

dulck, παροιμ. ἴδε lokkic.

dura! 'Αλ. στάσου, attendez !

nduris, « s' munt te nduris » ὑποφέρω, ἀντέχω, supporter » je n' y tiens plus.

dušmõñie, « ce dušmõñie grua ! » μεγαλοπρεπής, majestueuse, Junon.

duške, « ce duške ka ajo driζa » teuffe, φύλλωμα πυκνόν, Laub.

παραδ. « ce duške (Καλ.) (duduške 'Αλ.) ište kio gruaja! » = e glatte, e plotte. — quelle Junon !

dude, zoppe e traše bukke κτλ.

duduške 'Αλ. = duške Καλ.

nduk, φρασ. εἰρων. « di - ce nduk » κάτι μαθᾶ. » = di - ce remben ketci-andei.

dülger - rri, ξυλουργὸς, menuisier.

dra - ate, πλ. = jalpe, ce del gka klumište te pa - ζiere akoma. — ἴδε Hahn.

drasse, φράσ. εἰρων. πρὸς ὑποσχομένους ἀνεκπλήρωτα, « cur te me võnne ñie drasse nde krie » = « cur te me dalle ñie flom nde krie » ἴδε flom.

dré, φρασ. « etsen si dre » ἐπὶ ἀνδρῶν ἀναστήματος καὶ βαδίσματος πολεμικοῦ.

ndrelix, ἐμπερδεύω, π. χ. « šeλ ñie po ! » — « vre, ište ndrelixure »

dreθ, τροπ. « ñieri i dreδure » διεστραμμένος ἄνθρωπος.

συνεκδοχ. « te dreδure, bogatze bõnne me te liere te derkut.

dregeζe, « ζu dregeζe ao kokkieζe »

driθes - si, τὸ ἀραιὸν κόσκινον τῶν σιτηρῶν.

driζe - ζa, arbor καὶ frutex, δένδρον, θάμνος, ἴδε lis.

dritte - ta, Lampyris, ἴδε Ζωολ.

παραδ. « si hiθ' e drittese » ἐπὶ φωτὸς ἀσθενοῦς, ἐλλείποντος τοῦ ἐλαίου.

ἀρχ. « dritta e ote, ce te del e te ketsen ! » = ὀφθαλμός. —

« dritta e ime perendon » παικτ.

dromza, πλ. θηλ. kokkia brumme, ἔδεσμα ἐκ ζύμης.

dru - ri, πλ. drura, συνεκδοχ. πλοῖον, legno.

dζare, φρασ. « na mer dζare » σβάρνα. — συνεκδ. ναυτ. σέρνει (ἡ ἄγκυρα). chasser, ναυτ.

dʒaris, dʒ. arrene, σβαρνίζω. eggen.
dʒaϑ = sbaϑ Hahn.
dʒerk = sverk Hahn. — παροιμ. ἴδε ulk.
dʒege, « mos e bön, se ka dʒege » κατηγορίαν, on vous blâmerait.
dʒegoiñ κατηγορῶ, blâmer.
dʒindʒife, ζίζυφον. ἴδε Βοταν.
dʒol - lli, σβῶλος = βῶλος. — χυδ. « ñie dʒol diaϑe » καταχρηστ. « me ri si dʒol » globus hystericus, cardialgicus, etc.
dsaperdone, Καλ. σαῦρα, 'Υδρ. = nusseʒe, Gecko ἴδε Ζωολ. — dsaperdone 'Υδρ. ἱερά, ὡς δαίμων τῆς οἰκίας, genius tutelaris = vittore Hahn ?
dsapi, ἴδε Ζωολ.

T, t.

tajis (ταΐζω) « tajis e ñie cike širkune » — šterr i akoma vaľʒ verre pikka - pikka, sa te mbloñete.
tavan - ni 'Αλ. = ƙieles, ὑπερῴα.
taff: « daši bie taff, mos u kias affer » frappe des cornes.
tavle - la, σανίδι.
tarakke - ka, — κυριολ ? — φράσ. « e ʒu tarakka e maδe » ἐπὶ ταραχῆς ὑπὸ ψύχους, ἄλγους κτλ. — « te te ʒö, te te ʒörre tarakka e maδe ! » φράσεις τῶν μητέρων, ἵνα ἡσυχάσωσι τὰ παιδία.
tartaculle, κυρ. ? — φρασ. « ište bönne tartaculle » ἴδε deim. — darδe. — askaϑ — štappe.

tarkas - si, σπελτής, = φρασ. « u bö, si tarkas » ὑπὸ κόπου.
tabakiereʒe, ἴδε Ζωολ.
tel - lli, πλ. telliate σχοινίον, 'Αλ. κατ' ἐξοχὴν = τρίχια τοῦ πηγαδιοῦ. « e more tell' ne ? » δηλ. te pussit.
tiganeʒe ἴδε Ζωολ.
torre - ra, γῦρος. — ἐπίρρ. « ce vien torre ? τί ἔρχεσαι γῦρω;
Tošk - ku,
Toškeni - ite πλ.
'Αλ. εἰρων. « vre, Tošk ! » — « ti je gka Toškenite ! » συνεκδ. = homo rusticus, moribus obsoletis, ἀργαΐκός, ἴδε Dann.
tül: καὶ ἐπ' ἄρτου. ψίξ (ψίχα).
turle - la (turre - ra Hahn), Thurm. ἀνέκδοτον τοῦ Μεβλέτου ἐν Κωνσταντινουπόλει · « ore, ti ! ce ri atje be turle ! mos paše ñie muške garcuare mialte ? » πρὸς τὸν ἐπὶ τοῦ Μιναρὲ 'Ιμάμ. — ὅθεν παροιμιῶδες ἐπὶ ἀτόπως ἐρωτώντων. — Καλ. = tsunge ἴδε tsunge.
turlos « šumm' e turlose » δηλ. biϑene. — ἴδε biϑe.
turtulis Καλ. π. χ. « atje turtulis, po nögke višet', δämoni »
tumatše, εἶδος πέμματος, Blätterteig.
tumbaleʒe, Wippe.
tutteʒe, bouquin, Zigarrenspitze.

traitur, Καλ. « je traitu 'r ñieri ! » un homme traitre, faux, προδότης.

traste, παροιμ. « Gioni e di, ce ka trasta » ἴδε Hahn.

2. « ia jep 'me tutti giζene,
ia mos me lie'- j trastene »

3. « μήτε nde θes i a tšon, μήτε nde traste. » ἴδε θes.

φράσ. « vre, ji ñie trast' e δire » ἴδε δire.

trabulias, « u trabulias käroi » = « ungareua » ἀνεκατώθη ὁ καιρός, ἐφορτώθη.

treζonie, φρασ. « ka treζonie nde biθe » ἔχει ἀγκάθια κτλ' ἐπὶ ἀεικινήτων, ñieres, ce nögke kaṫikiζ'ue mbe vent, ἴδε biθe.

trenguλiñ: ἐπὶ τῆς ὀξείας κλαγγῆς ποτηρίου δακτύλῳ τριβομένου. — cur ferkoñet buζa e kuppese me gliŝte.

trõmb, εὔφημ. « le meni, t' e trõmb ñie cikke !
δηλ. giummene, — ἴδε vdes. — keŝ.

(trok) ndrok: « kio kafŝa etsen ndrok, « (troc, Trab) = ἔχει βαρὺ περιπάτημα, — stösst.

tru, πλ. trute, παροιμ. ἴδε ment.
παροιμ. « ndζuar gie au e θatta? »
ἀπάντ. « vre, tru-katzikit ndζuar » πῦον πηκτόν, pus épais.

trygiti - iu, (τρυγητής) Καλ. = vieŝte e pare II. = September. — Vieŝte - ta Καλ. = November.

tsariζe - ete, πλ. θηλ. τσαρούχια.

tsisk - ku: i ŝikkese, i ŝattit, i briŝkut, ῥάχις, dos.

tşinora, πλ. θηλ. βλεφαρίδες καὶ βλέφαρα, cilia, palpebrae. — ἴδε cinora.

tsingu, φρασ. « tsingu - tsingu » ἐπὶ πραγμάτων ἄκρᾳ φειδωλίᾳ γενομένων, κατ' ἐξοχὴν ἐδεσμάτων.

tsippe, « sa tsippe ka pupeki ? » πόσα φύλλα ; tsippe - kreher : kreher i hekurimte, ce ŝkoñne line. Hechel.

tsulé - éa, σάκκος ἐλαίου πλήρης, πλευρόν, = anne Hahn.

ἀλληγ. εἴρων. « kij vatte, si tsuléa nde muλi » = vdikj pa cõnguar.

tsunne - no: penis puellorum impuberum.

tsunge = sunge Hahn. συνεκδ. ξύλα τῶν νεογνῶν πρὸ τῆς ὀδοντοφυΐας.

tŝaiñ, συνεκδοχ. « tŝaiti » = « θieti » ἴδε θieiñ.

tŝaffe - fa, π. χ. « börri ñie tŝaffe, ce priŝi vreŝtate » προσωρινὸν ψῦχος.

tŝaprönk-ku: μέτρον ἀπ' ἄκρου τοῦ ἀντίχειρος μέχρις ἄκρου τοῦ δείκτου.

tŝer, φρασ. παιχ. « tŝer tigani tŝink piθari » = ἀπὸ τὰ τηγάνι' μας μέσα 'ς τὸ πιθάρι' μας.

tŝerle, φρασ. εἴρων. « e tŝaiti tŝerle » ἴδε lõuk.

tŝiu, παροιμ. « tutti (δηλ. ζojte) « tŝiu, tŝiu, » ai mel » = tutti rijne pa kuijdes, ai viŝdon ŝerbessn' e tij. =
ὁ νοῦς τοῦ πουλιοῦ 'ς τὸ κεγχρί.

tŝink, ἴδε tŝer.

tŝinkar, - re: ñieri tŝinkar, kafŝe tŝinkare = ὕπουλος, ἄπιστος, οἷον muŝke, ce klotzis.

tšoiñ, φρασ. 1. « i a tšova videne » τὴν ἔιδαν == son coté faible. — ἴδε vide.

2. « s' tšon angone » δὲν εὑρίσκεις ἄκραν.

παροιμ. « mer nie, cur me tšon: te me keš, cur me kerkon ! » == ἀγάπα τον τὸν φίλον σου μὲ τ' ἐλαττώματά' του !

tšurkuθ, ἴδε Ζωολ.

tšunge 'Αλ. } tš. e mallit, le pic, le cône, Spitze,
tšukke Καλ. } πύργος, == turle.

G, g.

galcoiñ, cavalcare, ἱππεύω, equito. ἴδε cale.

gardumb - i, πλ. gardumbes == bumbare, boyaux farcis.

garcuam ἴδε ngarcoiñ.

gamelis, « cè gamelis keni ? » ὑλακτεῖ, latrat.

gambe - ba: « g. e θickese me muar » τὸ κύρτωμα τοῦ σπαθιοῦ [illegible] ἔπῆρε.

— « θicka muar ñie gambe » ἐκυρτώθη.

gambré - éa, 'Υδρ. καὶ 'Αλ. == gambro-oi. Καλαυρ. γαμβρος.

gatti, φρασ. « gatti i kam »

pergatarem, φρ. « te pergataremi? » ἴδε munustrix.

georgaδe, « kio kafša ka georgaδe te mire » Pass, εἰς ἀντίθεσιν τοῦ « etsen ndrok. »

gervišt: me gervišti gošda » i. e. pelliculam cutis abrasit, erosit cutem.

gerniaζe Καλ., gernioζe 'Υδρ. γρυνιάρα, plake e pa - šišime.

geš, ζυμώνω, τροπ. « je gešure me neve » == ἐσγετίσθης στενῶς, ἔμαθες τὰ ἰδιώματά μας.

ngeš ζώνω.

geζoiñ·

pergeζoiñ. « e pergeζoiñ dialline t' im vega » 'τὸ καλοδέχομαι.

gi - giri, φρασ. « ea, te te vö nde gi! » 'να σ' ἀγκαλιάσω, 'να σὲ βάλω εἰς τὸν κόρφον· κατ' ἐξοχὴν πρὸς βρέφη.

gialm - mi, πλ. gielmitera, 'Αλ. gielm, κατ' ἐξοχὴν τά ἄρμενα τοῦ πλοίου.

τροπ. εὐφημ. «ište prere škurt gialmi i tij » == ἄτυχος.

gieiñ, πρόποσις, ἴδε mi 'se.

gielθ ἴδε Βοταν.

gieremés - ζi, lait caillé.

giemme, « giemme, ce me ngel » σχετλ. τῶν γυναικῶν.

giemelime, ἴδε bumbulime.

giegem, gie' še, giegure.

« oh, te pa - giegure ! πρὸς παιδία.

« giegem ? » plait - il ? ὁρίσ' τε;

giokes - si, στῆθος. σπανίως, 'Αλ. == ñiokes, ἴδε ñiokes.

giumme·

pregiumme, φρασ. « si nde pregiumme » νυσταγμὸς ὁ προηγούμενος τοῦ ὕπνου.

giüstek, ναυτ. brazzo i maīstrese.

giükj - ki, παροιμ. «ἐα me mé te mirene t' ōnd ha e pi; giükj mos hap!»

giζe: «giζe!» merde! — ἴδε traste.

ngit ἤ njit, παθ. njittem «cur u njitse?» πότε ἀνέβης; ἴδε russem.

gördevan - ni, λάρυγξ.

gördes - si, εἰρων. «si gördes dukket» chasseur i gravet.

gök, φρασ. «gök i ati iste» ἀπαράλλακτα ὁ πατὴρ εἶναι κατὰ τὴν φυσιογνωμίαν, τὴν συμπεριφορὰν, τὴν ὁμιλίαν, καθ' ὅλα τοῦ ὁμοιάζει.

gofaλe, κούφωμα, arbre creux.

gole, παροιμ. ἴδε derre.

ὑβριστ. «gidi, gole-speλe, gidi?» qui gulam habet speluncae instar hiantem.

gon - ni, φρασ. «iste bereket?

ἀπάντ. «iste gon, gon i gonit!» ἀφθονία μεγίστη.

godiñ(t), φρασ. τροπ. «nani e godite!» τώρα τὸ εὗρηκες! vous voilà au juste! getroffen.

— «goditi ñie» συνεκδ. ἐκτύπησε μίαν, il à fait un bon coup.

Goge, ἐμπαικ. «ce Goge iste kij!» ἴδε Tosk.

gogelie 'Αλ., gogelōmse Καλ.

makarunde gogelie 'Αλ.

» » gogelōmse Καλ.

= macaronies a la Napolitaine.

gogesiñ, παροιμ. «cus ha i pari, gogesin pastai.»

guse, εἰρων. ἐπὶ ἀνθρώπων ἡ ὑπὸ πιμελῆς πτυχὴ τοῦ τραχήλου, καὶ ἡ struma.

gust, φρασ. «vōmme gust?» βάζομεν στοίχημα, pariez-vous?

gune: capotte, manteau.

εἰρων. «ai iste me gune nani» = ἔδεσε τὸν γαίδαρόν του, = il a fait sa besace = ist im Trocknen.

παροιμ. 1. ἴδε punne.

2. «haide, tso' ñieri, ce ka gune, per te bōs ede ti gune!» τὸ ἐναντίον τοῦ travailler pour le roi de Prusse.

3. «cus me keppi gunene, le me bañe kimusene» = «cur te me sochis t' ietter herre, skruai' me Karaburniot!» ἴδε kimus — Karaburniot. = vous ne me verrez plus!

glasse, παιχτ. «stiva ñie glasse» = tache d'encre.

glat, nglaiñ. ἴδε plaff, — ndeiñ.

glapetiñ: perpiñ pa pertippure.

glimb, ἴδε Βοταν.

gloits - i, mare, Pfütze. ἴδε loits.

gluhe, συνεκδοχ. «nde gluhe t' ōnde e ke» δηλ. te bōs c' sile te pa-mire. = mauvaise langue.

gluhe e lopese, ἴδε Βοταν.

grap, φρασ. εἰρων. «e grappa» τὸ (ν) ἀγκίστρωσα, je l'ai attrapé. ἴδε grep.

graps: λ. χ. « graps i baθele, se ndrise nögke ζienne » ἐζεμύτωσε τὰ κουκκιά.

greθ - θi, πλ. greres - raζite, σφήξ.

τροπ. φρασ. εἰρων. « nögke ζe greres » il n'a pas inventé la poudre. — ἴδε eske.

greseoreζe, ἴδε Ζωολ.

grep - ppi, ἀγκίστρι', hameçon.

griein, ἴδε ζorre.

ngrid, ἀποθ. ngridem, « ngridete dasi, ziappi » être en rut, brünstig. — « bie ärre mbe te ngridure » hircum olet.

grike, « jam friture ñiera nde grike » κυρ. καὶ τροπ.

— « ka ndζerre ñie te perguame nde grike » ἴδε pergonem.

grönθ - θi, érosion, excoriation, ἢ μᾶλλον τὸ περὶ αὐτὴν ὄγκωμα.

gröndelie - ia, ἀδὴν, συνεκδοχ. χοιράδικὸς, glande, g. scrofuleuse, ganglions du cou. — ἴδε bröskeζe.

grömeratte - tta, πρωτόγαλα, « colostrum, — φρασ. « haide, te has grömerattene » πρὸς παῖδες προπετεῖς.

grosemüt, φρασ. παροιμ. « nde iste, te spetonme gka grosemüti; me mire, te humbaseme ketu » κατ' ἀνέκδοτόν τι, grosemüt = derk; γενικῶς ἐπὶ βοηθείας εὐτελοῦς ἀνθρώπου, ἣν οὐ προσδεχόμεθα.

grunde, κόμη, συνεκδοχ. « ka lönne grundene » = do hönnet' prist.

grumbaζe - dζumbaζe' ποικτ. ἐπὶ ἀνωμάλων ὀγκωμάτων, οἷα τὰ χοιραδικὰ τοῦ τραχήλου.

grumbias, παθ. « u grumbias » ἐκαμπούριασε. — grumbiasure i, e, καμπούρης, ὑβὸς, bossu.

grumbuλ, « e börre grumbuλ »

grumbuλoin, « e grumbuλove kuppene » ἴδε bisgele.

bisgele, ἴσα μὲ τὰ χείλη.

grumbuλ, ὅταν κυρτῶς ὑψῶται τὸ μέσον ξυστοῦ ἢ σιτηροῦ.

gkangora = gka ora, à chaque instant, συχνῶς.

K, C, k, c.

ka, « hingre tutti ka'ne e nani bistine ruan ? » = « ἔφαγες τὸ βώδι' καὶ εἰς τὴν οὐρά' ἀπόστασες; »

cavillie, ναυτ. σφὴν σιδηροῦς.

kalambokj, ἴδε Βοταν.

kalatunde, κούνια, Schaukel. — εἰρων. ἐπώνυμον ἀνθρώπων στρεφόντων τὸ σῶμα περὶ τὸν ἄξονα, ὅταν βαδίζωσιν.

cale, φρασ. εἰρων. 1. « mer e cale ! » 'πάρ' τον καβάλλα ! εἰς λέγοντας ὑπερβολάς.

2 pordi cali nde derre te hauit » bêtise, bagatelle. ἴδε bibe.

3. ἴδε Δespot.

caliuar, ἴδε giak.

(u)galcoin, ἱππεύω. — καταχρηστ. de coitu.

sgalcoiñ, ἀφιππεύω, ἀποπεζεύω.

kalikie - ete, πλ. caligulae, bottines de femme.

kaλ, Καλ. ὀγελῶς. « else, te kaλñiš t' öt at »

kaλabe, καλάθι.

kaλm - mi, καλάμι.

karavan - ni = Ἐγγίττ.

συνεκδοχ. faber « karavan i ine, » ὁ σιδηρουργός μας.

karabuš, ἴδε Βοταν.

Karaburuiot, = Gascon, Schöppenstädter. — παροιμ. — ἴδε gune.

kare - ete εὐθ. penis:

πικτ. « si kare derkut » —

« me kare te friture »

παροιμ. « katund pa kare » ἴδε katund. —

« luan me kare te flochoit ? »

(τοῦ φτωχοῦ = πτωχοῦ) = μὴ ἐρεθίζῃς τὸν ὄχλον!

carikie, ἴδε Βοταν. — παραθ. ἡ φλάσκα πρὸς ἄντλησιν ὕδατος, ἐκ κολοκύνθης ἡμιτόμου.

karokie, βεδούρα, à anses: — vedre, βεδούρα, sans anses, μεγάλη.

karumbaλ - λi, πλ. — lelle, στροβίλος. ἴδε Βοταν.

nkarδamos: (κάρδαμον βλέπειν)

« u nkarδamos, » ἐπὶ ἀνθρώπων καὶ ζώων. «ἀγρίευσε, der Kamm geschwollen. — ἐπὶ φυτῶν, ὅταν ποτισθέντα διαστέλλωνται καὶ σφριγῶσι, sich erholen. — « u θa ao lula ? »

« Jo, i štimme uje e u nkarδamos » = u ngrech.

karkaλe, λόφος, touppe, crista avium.

{ngarcoin, incaricare.

{sgarcoin, décharger.

kaθ - θi, hordeolum palpebrae.

kassiθ - δi, Καλ., κασιδιάρης. — ἴδε leš.

kanistre, κάνιστρον.

kam, φρασ. παροιμ. « mos kiše, mos kam » = ce qui vient de la flûte, s' en va par le tambour; ἀνεμομαζώματα, κτλ. — ἴδε ulk.

kamare, Καλ. = ark - gu. — ἴδε ark.

kamareζe: εἶδος παιδιᾶς = (a)nemoδureζe: τρεῖς παῖδες σχηματίζουσι θολίδιον (kamareζe), τέταρτός τις jep kullumundare ἐπὶ τοῦ θολιδίου. — ἴδε kullumundare.

kamileζe, εἶδος παιδιᾶς. Καλ. = ἱππικαλιάς Hahn.

cambanellie, ναυτ. καμπανέλλια, ἀρμαδοῦρα.

cabo - oa, τὸ 'κότζι', ce bie te tierrevet. ἴδε Vasileζe.

capuzzino - oa, ναυτ., palange e ba(g)üies 'e bummit.

kapšiñ, škunt šošene, per te ndahene magirite gka chundrilliate.

kapšoiñ, φρασ. «le te kapšoñme ñie cicke bukke»

kapšim = kapšoreζe, Bissen.

katanti = prokopi, πικτ. de pudendo muliebri. « vre, dukkel katantio! » πρὸς θήλεα νήπια. ἴδε lig.

katapit - tti, 'λλ. = katzpie Hahn. = ambareže, Καλ.

katund, « k. pa kare « Weiberwirthschaft = Unordnung.

katram - mi, παροιμ. ἴδε pisse.

katterkind: φρασ. « i ka katterkin' » ἔχει σωστὰ τετρακόσια.

katzaλ - λi, πλ. katzel - lte, ἴδε gune.

katšul - li, penis infantum lactantium.

katzare, ζώφτερνα παπούτζια, pantoufles.

katzikj - ki = keng.

kakežože Καλ.
kakežorre 'λλ. } ἴδε Ζωολ.

kakerdok - cku, 'λλ. παραδ. = krok - ku = te kukkie te vese, vitellus ovi, κρόκος τοῦ ὠοῦ. (te barδe te vese, blanc d' oeuf, albumen.)

kakoži, - žeže, σχετλ. « kakoživ' » ὁ ταλαίπωρος! kakožeža! ἡ δυστυχισμένη.

kakulé - éa, ἴδε Βοταν.

kekj, σχετλ. γυναικῶν. « kekj, ce me nget ! »

keloiñ: « me keloi giummi »

kelp, φρασ. εἰρων. « s' ka giak mbe vettehe, tutti kelp » Καλ. ἐπὶ δυσκρασίας, κακοχυμίας.

ce: φρασ. παροιμ. « ce paguan nani ? » = mer i mente, le i trute.

cel, cella, (celture) celture, ἅπτω, ἀνάπτω, « cel ziar (-rm), cel sipsine »

kerase, ἴδε Βοταν.

kerdan: « jep i kerdan ! » δες του δρόμον! = à l'oeuvre!

keθ - θi: tavle, ce dre'nne brummerate: (keθ)

ngeθ: « m' örδe tsa te ngeθura » μ' ἀνατρίχιασε.

perkeθ: « m' örδe tsa te perkeθura, » σύγκρυα.

k'sulle, φρασ. εἰρων. « ndžerre k'sullene e bierro na ! » γελ. gehüpft, wie gesprungen.

kešim - mi, ἀποκοπή. « me kešim » —

keškin, «ište keškin kij diallï, kij keni » ἔξυπνος.

keš, φρασ. « μήτε keš, μήτε kla' » ni chair, ni poisson; ni froid, ni chaud; nicht gehauen und nicht gestochen.

ken - ni, ἴδε Hahn.

στίχοι μαγικοὶ per te liδure kente:

« Cur u le Chrištoi, ken' s'is'ne,
Eδe, nd'isne, nögke žijne,
Eδe, nde žijne, nögke aformopseig. »

kenθ - θi, ranula, βατράχιον (?)
— ἴδε Βοταν. = gielθ.

kenate - ta, κανάτι. 'λλ. « laskurike nattene, ce me vieδ kenatene »

kenette - ta, λιβάδι.

kendre: « ka kendre ketu? »

kendroiñ, « kendron ketu ? » πατόνει ἐδῶ; πατετ. « i a kendrova » ἴδε lešoiñ.

kep, « m'u kep » μοῦ 'κόλλησε· ἐπὶ μυιῶν καὶ ὀχληρῶν ἀνθρώπων.

ξkep, ξηλόνω (ἐπὶ ῥαφῶν), 'ξεκαρφόνω.

kepe, « miekrat' e kepese » ἴδε Βοταν.

παροιμ. « e ha keni kepene ?
« e ha: se i ki' bessene »
= faire bonne mine au mauvais jeu.

kepuiñ (t), παθ. keputem.
šheputem, « u šheput » 'ξέκοψε, ἔφυγε κρυφίως, il s'est dérobé. — ἴδε θiciñ.

keputzeζe, συνεκδ. τὸ ἀφετήριον ἐν τῇ kamareζe. ἴδε τὴν λέξιν.

ceppe - pa, spina, aculeus, ἄκανθα.

ketseiñ, ἴδε dritte.

ki' καὶ kieiñ, χυδ. « Oh, i (e) kire bessene ! »
kibes - si, χυδ. « ce kibes ište kij ! »

kieles - eζite, πλ. ἀρσ. « me δömb'ne kieleζite » ὑπερώα, οὐρανίσκος, Gaumen.

kietaζe, quiete, doucement, κρυφίως.
« kietaζe ζe ken i it »

kiome, « bõn eδe ti ñie kiome ! » προκοπήν.

kiu, παρ « u doikj plakeζe nde kiu, pastai frin eδe kosit » = ἐκάηκ' ἡ γρηὰ εἰς τὸ 'χυλό', φυσᾷ καὶ τὸ 'γιαγοῦρτι', chat échaudé craint l'eau froide.

kiuš - ši, κτίστης, φρασ. εἴρων. « ce kiuš ište kij ! » homo rusticus. — ἴδε remör. — Dano — Tošk. — Goge.

kift, ἴδε Ζωολ. « si kift vette » furtim.

kiriθ - θi, πλ. — δes — eζite. ἴδε Ζωολ.

Kirkeζe - ζa, Κιρκασσία, συνεκδοχ. « ište Kirkeζe kio gruaja » d'une beauté parfaite.

kiζe, ἴδε šelpere. — myζe.

cinora, ἴδε tsinora.

kime, ἴδε leš.

kimuš - ši, Selfkante. ἴδε gune.

körle, εἴρων. « ište ñie körle ! » εἶνε μία λέρα!

körθi - ia, Καλ. — škierre e lašte πρώϊμον, körθi ὄψιμον.

kömbe: — kömbe - sorre, ἴδε Βοταν.
— « kömbe - ζi ješe, ce me sieλkete haber »
— « kömbe - barθ te ješ ! » θonne ditten' e šin Vasilit atit diallit, ce hin i pari nde štepi e θot i pari « motte šumme » ! » J jappene ñie šegge = te roñiš kakie vitera, sa kokkie ka šegga; eδe ñie dorre bumbak = te sbarδeš si bumbak = te mblakeš šumm' ! »

koe (ἢ koλe?) - a ναυτ., alyssiδea, ce varret antenna.

koinacke - ka, 'Υδρ. = mömmeζe Καλ., τὸ μεγαλήτερον ἀμύγδαλον ἐν τῇ παιδιᾷ τῶν ἀμυγδάλων.

kofše - klinde: pele - mele « u bõnne kofše - klinde » — ἴδε lömš.

kolé, εἴρων. « i a kanne varture kolene » = « i a kanne varture brira » ἴδε bri.

koldemire - ri, στήριγξ, fulcrum.

kotkotšane, ἴδε Ζωολ.

koλe, « u ñiom koλa » ἐμαλάκωσεν, tussis cocta.

korakj - ki, μάνδαλος.

korombiλic, ἴδε Βοταν.

korreζe, « vrc, ajo pulla ka korreζene ! » çur

θerret, sicur kiš gluhene t' aiture. — ? — ἴδε pepitte.

korkotzi - u (v) ναυτ., ai ce bie varese. ἴδε varé.

koθri - ia, crusta panis, croûte du pain.

koδelle - la, πληθ. « iŝte tutti koδelle kij δromi » ἑλικοειδής, tortueux. τροπ. « ato koδellete, ce börre » ambages, Umschweife, = πρόφασις, ὑπεκφυγή.

kos - te, ἴδε kiu.

kondure - ra: pantoufle de femme, à talon. — τροπ. εἴρων. « i a δa konduro » δηλ. ἡ γυνὴ τῷ ἀνδρί.

konkuλuar - ori, κοιν. κολοκυθόκηπττα.

komeζe - ζa, ναυτ. τὸ μικρὸν χώρισμα εἰς τὴν πρῶραν τῶν πλοιαρίων, ἢ εἰς τὴν πρύμναν τῶν λέμβων.

*kobbe - ba, « vre, m' a börre kobbe » — ? = si θaŝè, aŝtu u bö.

koparθ - θi, τὸ πλῆκτρον ἐν τῇ kliŝkeζe. ἴδε τὴν λέξιν.

kokoŝ: « vre, s' i a kokoŝe fare » — ? — ! = s' me laŝè gie fare, kapŝoreζe s' me laŝè.

kokkaλ - λi, παροιμ. « gluhe kokkaλ nögke ka e kokkaλ tŝan »

kokke, εὐχή. « me ŝentet kokkene ! » πρὸς τὸν ξυρισθέντα.

εὐφημ. « i a laitine kokkene »
= « e ndζuare gka dieλi »
= τὸν ἐφώνευσεν.

kokkie - ia Καλ. καὶ καταπότιον, pilule.

kuhem συγκαίομαι, intertrigo.

skuhem, « ζu fiku e skuhet » = σκάζει ἐπὶ λίαν ὡρίμων.

cuvente - ta (- de, - da), παροιμ. « u sos verra, u sos cuventa »

ngulj « me vunne mbe cacce (caccia) e u ngulŝe
ŝkulj nde ñie vörre »

kulatŝ. « giarperi beliδete kulatŝ » κυλουριάζεται.

kulette, φρασ. Καλ. « patŝe mömme, patŝe tatte, patŝe, kulettea e ime, me ŝumm' » — ? —

kullumundare - ra, culbute. ἴδε biθe.

kulm - mi, cumulus, σωρὸς σίτου ἐπὶ τῆς ἅλω.

kuλoiŭ, συνεκδοχ. « giak i kuλuam » ἐπὶ εὐπλάστων καὶ εὐειδῶν; sang pur, Vollblut, bel sangue.

k'luar - ori, τὸ πλῆκτρον πρὸς τύρωσιν τοῦ γάλακτος.

kurubelle - la, ἐπίτασις τοῦ

kuruppe - pea: lagine me buζa te θiere. — παροιμ. ἴδε lagine. = ἄλλων ἰατρὸς

« ñio kuruppeζe nde drom:-
ŝkon kurubella, — e dζegon. » ἄλλων ἰατρὸς
αὐτὸς ἕλκεσι βρύων.

kurvulé - éa: (κούρβουλον) στέλεχος, tronc, Strunk. φρασ. « raŝe nde ñie kurvulé » κυρ. ἐπὶ τῆς ἀφρόσεως, τροπ. ἐπὶ ἀπροσδοκήτων δυσκολιῶν.

kurratsos : « kurratsosene arrate gka r' bora » συῤῥικνοῦμαι.

kurratsome - ma: chose rétrécie, revenu e sur elle-même, συῤῥίκνωμα.

kurm - mi, φράσ. « mer i kurme, le i krie! » ἐπὶ λίαν εὐειδῶν. ἴδε engeλ.

kurkuλe - λa, pic, cône, λόφος κωνοειδής.
kuθre - ra, παγίς, δόκανον, attrappe.
kusi - ia, φρασ. ἴδε valloiñ.
kunkuλ - λi κολοκύνθη, ἴδε Βοταν. — « krie kunkuλ » ἴδε II.
kumaš - i, τζίτι, manufacture.
kumbure - ra, gilet, Weste.
kupriñ, ἁλατίζω.
kuti - ia, μέτρον = 1/2 metertikit. ἴδε metertikj.
kutre, φρασ. παικτ. πρὸς βρέφη. « bōn kutrate ! » = tund e kriete, si daš, cur bie taff.
kutze - za, ναυτ. palanga e pare e pikit.
kukuλe - λa, στακτόψωμον. — ἴδε puve 'Aλ.
kukuθ - i, πανώλης, peste.
kukunare, ἴδε Βοταν.
kukumatše, ἴδε Βοταν.
kukj, kukkie· « i kukji ! e kukkia ! » ὁ καλότυχος, ἡ καλότυχη. κυριολ. καὶ κατ' εὐφημ. σχετλ.
küper - ri, ἴδε Βοταν.
kla. φρασ. παροιμ. « kla'me, Nikoloθo ! » = εἰς μάτην ἐκοπίασα.

μυρολογ. klani, malle ! klani, gurre !
diaHe t'ime se šorh u curre »

klas ἐπιῤῥημ. (?) « iste, klas » il en est, je pense.
klebatse, κυρ. τὸ βότανον τὸ παράγον τὴν νότον. — ἴδε Βοταν.
— νόσος τῶν προβάτων· ἆσθμα, Dampf.
klebatzias: « i klebatziasure » ἀσθματικός, poussif, dämpfig. κυρ· ἐπὶ προβάτων, εἰρων. ἐπ' ἀνθρώπων.

kliše - ša, συνεκδοχ. ἀντὶ kremte e klišese: « sot ište kliša e P. Vasilit » kremte e šin Matθaeose (- se atit ište kliša e P. Vasilit).

φρ. παροιμ. « ti, ce börre klišene, bōn eδe ἅγιο' βῆμα! » = ταῖς εὐεργεσίαις σου ἐπίδες κορωνίδα.

kliškaζe, εἶδος παιδιᾶς· σφαῖραν ἢ λίθον, τῷ πλήκτρῳ (ἴδε koparθ) μοχλὸν πλήττοντες, ὑψόσε ἐλαύνουσιν.
klinde, ἴδε kofše.
klitzun - ni: « beliδ klitzuñete, ce ke nglatturë ! » ἰγνύα, poples.
kloistre - ra, colostrum, πρωτόγαλα.
klönne, μετοχ. ἀπηρχαιωμένη τοῦ βοηθ. ῥήμ. jam: ἐν φρασ. οἷαι. « klönne keše fundit i šurdere? » — « nögke me θua daš, ce klönne keše musteri i mir ! » — « klönne keše i mare, ce ri e tsaiñ kriete me ti »
— pa fat klöne keše, i bekuam ! (Μεθεν.)
klöñie, « u böše klönie » ἔγινα μούσκεμμα, u lakše fundit.
kloke - ka, ῥάβδος ἔχουσα τὸ ἄκρον ὀγκωτὸν, ῥόπαλον.
klokie - ia. « jam trypitisure klokie. ἴδε sdröng.
klokieζe ἴδε Βοταν.
klumiste, « k. eδe mialte te te bönnene ! » εὐχή.
krahe, περιεκτ. « ñie krahe škarpe »
krakeruar - ori, sternum, pectoris pars anterior.

krabbe - ba, ἀντζουρίδα, πρὸς δ ῥέξιν τῶν ἐπωρῶν

krech:

ngrech, φρασ. « ngrech i e nani! »
= ἀφ' οὗ ἡ πειθὼ ἀπέβη ματαία, φοβέρισέ 'τον.
— ἐπὶ φυτῶν. ἴδε nkarδamos.

kreber, ἴδε škites. — tsippe.

kresselie - ia, ἴδε Βοταν.

krešte, obscoene de Monte Veneris mulierum.

kreture, μετοχ. τοῦ —? φρασ. « i θot, sí i kreture » comme mort de soif: ἐπὶ νοσηματικῆς δίψας, ἀλληγ. ἐπὶ λίαν ἐπιθυμητῶν.

krekeζe, ἴδε Βοταν.

krie - ete, ἴδε kurm. — kunkul.
φρασ. τῶν μητέρων, cur šombet e rekon dialliθi:
« nde krie te Turrivet, dialliθ im! »
'Αλ. « krie te pa - mare » τ. ἐ. ce nögkę mer
= kokke - traše.

krisme: « giešė ñie krisme nani? » bruit, Geräusch, strepitus.

krimbaζe πλ. vermicelli, φιδές, Nudel.

krikj - ki, « ditta, ce bie kriki nde det » = Θεοφάνεια.
ἴδε δämon.

krönde, ἀφθονία, « Vre, krönde janne 'λiñte » ἀπάντ. « si i lig te mos i ngase! » ἴδε si.

krok - ku i vese Καλ. = kakerdok - ku 'Αλ. — krokiete πλ. συνεκδ. τὰ ἔτι ἐπὶ τῆς ὠοθήκης ὠά.

kruve - va ναυτ. ce liδet trotza nde katart torre.

krus, « ište krussuro kemiša » ζαρωμένον.

« ce ri krussure? »
« pušoi dialleθi eδe u krus »

k'sulle - la φρασ. παροιμ. « ndζerre k'sullen' e bierre na! » = 'παρ' τὸν ἕνα καὶ κτύπα τὸν ἄλλον! ἴδε mundζe. — pisse, — katram.

c'šiλ - λi, πλ. c'šile.

φρασ. « do kemi c'šile, θά 'χωμεν λόγια = ἔριδα.
— « le te θömme c'šile te maim'! » ἐπὶ τῶν μεμφομένων ἀνέφικτα.
— c' š 'λonem, causer, parler, διαλέγομαι.

Z, z.

zoppe, συνεκδ. πυροβόλον, canon « sa zoppe do šterr' me? »

Σημ. 1. Τὰ ὀνόματα τῶν ζώων, φυτῶν κτλ. συναφθήσονται εἰς εἰδικὸν πίνακα. ὅθεν τὸ· ἴδε Ζωολ. — Βοτ.

2. 'Εσθ' ὅτε ἀντὶ gj . . . g.
x . . . k.

Πίναξ τῶν διακεκομμένων λέξεων:

Ἀλ.	=	Ἀλιοῦσα, Spetzia.
ἀπ.	—	ἀπάντησις.
ἀρατ.	—	ἀρατικῶς.
εὐκτ.	—	εὐκτικῶς.
Καλ.	—	Καλαυρία, Poros.
κοιν.	—	κοινῶς.
κυρ.	—	κυρίως.
παικτ.	—	παικτικῶς.
παραβ.	—	παραβολικῶς.
παρ.	—	παροιμία.
τροπ.	—	τροπικῶς.
Ὑδρ.	—	Ὑδρέα, Hydra.
φρ.	—	φράσις.
H.	—	Hahn (Alban. Studien).

ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ.

ΛΥΡΑ

ΚΑΛΑΥΡΙΑΣ, ΥΔΡΕΑΣ καὶ ΑΛΙΟΥΣΗΣ.

« Μοῖσα δ' οὕτω ποι παρέστα
Μοι νεοσίγαλον εὑρόντι τρόπον,
Δωρίῳ φωνὰν ἐναρμόξαι πεδίλῳ. »
Πινδ.

Α΄. ΚΑΛΑΥΡΙΑΣ.

ΕΡΩΤΙΚΑ.

1. Trantafylle, flette-giörre!
Ea, te te puθ ŋie herre!

—

2. More, vaše̮za pa mõmme!
Haide, vemmi nde δo t' õne!

—

3. U te θom e ti te diš:
Te ζõš δromθine, te viš!

—

4. Atje, cè je 'kumbisure:
Si šeit' e ζografisure.

—

5. More'! Russu poste, te te flas;
Mos nomis, se do te 'ŋgas!

—

6. U te θaše šumme herre:
Sovarò te mos me mbaš:
Nie ζoiζe kam i ndari,
Te kerkoniš, te m'a haš?

—

7. Klumišt', mjalte te te jet,
Cur me more vargaret'!
Se, cur sit' u perendova,
U ti šumme te cullova.

—

8. Car me hin ti, te ketse's;
Mua site me perχ',
Giθe ti te te viŝdoiñ,
Dritta e ime perendon.

9. « More, vaiζe, fakie-kukkie!
Ea, merre ñie bubukie!
Haide, vörr' e ti nde verre:
Pra ea, te te puθ ñie herre!
Mos i a θua' ti s' at ömme:
E me ζe, me θotte nömme. »
V. « U do viñ, pre te me puθñiŝ:
Po fölton (löfton), pre te me mundñiŝ.
U jam vaŝeζe parθene;
Ti te liga ke, χαϊμένε! »
T. « Haide, θua'-j-i s' at ömme:
nde ŝtepi te viŝ gka brömma,
E si v'gièζer ne te flömme,
Giè te lige te mos bö' me;
E, de dafŝe, te na vönne
K'rorate nde krera t' öne,
Ti do ñioch' ŝ aχerra mua,
U dah! do te kem si grua,
E do beim' eδe femilie,
Ce do jette kalomire,
Maŝcul, femera tra-katter,
Mos m' u mblake te, aingrate! »

10. « Larte, lart', cè ri, mare!
Russu poŝte dönne δe!

Te me böŝ ti ŝokeri,
Pre te vemmi nde ŝtepi,
Baŝke, baŝke na te flömme! »
De mos arŝè, t' arθte giemme!
V. « U do viñ e ti te diŝ,
Ba'-j-e giummine! Mos flöŝ!
E, de flā, do te te sgioiñ,
Gitonia e δelgon. »

11. Mor', je e barδe si bumbak,
Kiasu, te te puθ nde bark,
Mor', je e bukkure si darδe,
Kiasu, te te puθ nde baλe!
Mor', je e bukkure si pappie,
Kiasu, te te puθ nde fakie!

12. Kij, billio, apomoni (ὑπομονή),
Te te böñ eδe ŝtepi,
Te t' a böñ me avloporte,
Te plessessene eχθrote,
Te t' a böñ me keramiδe,
Te riŝ ti, si Neraide!

13. Lule, moi, lule!
ŝtiva gurr' te nde Steno
Pre ñie cickeζe Kalio.

15. Vaŝeζo! mor' billieζo!
Poŝt e la gka monastiri
Beζerisa kakomiri.
Vaŝeζo! mor' jetteζo!

Haide, viš kalikiete!
U do mbaθ tzariχete.

15. Haide, vörre ñie tšimber!
Se do vemmi nde sefer.

16. Arraζe te bläršime,
Buζaζe te χešime,
Siζite i ke te ζes,
Bukkure bukkene ce geš,
Gruaζe e mentšime,
Gka tutti je e χešime!

17. Cuš te börri siδine,
Cè me ζure sissine?

18. Mor', Marieζe, gitoñe!
De cultone, cur vaitoñe,
Cur me ješe bukkure,
Si luleζe - bubukieζe.
E me vešñe lilate,
Tutti ato kentimate;
E me böñie paraζe
E škoñe nd' ato arraζe,
E te ngit nd' ato fustani,
Cur me veje nd' ai stani,
Mor', Marie! Priru! eni!
Se nde stan do u ζerre keni.
Diaθ' e klumišt' nögke hani,
Cè me venni nd' ai stani?

Ea prappe, sgišu! ndζerr i!
Sot nögk' ište me seferi,
Ište ditta e t' öne ζottit,
Te mbeδeñvet tutti ζottit.

19. Cur te leu ti mömma,
Si ti te bön' gka brömma
Pse je me klumišt' gešure,
Vettuλe pervešure;
Lampaδe je e χysure,
šent' e ζografisure.
Pra ke mestine unaζe,
Giδe - cuš t' a δotte, vaiζe.
Pra, cur etsen, me ligyse
E ketu - atü 'kumbise,
Ach, i ζiθi siθ i it
Le te duali te me flit,
Te me jappe me te pare,
ömble affer per te klare.
Vaζ' e butte, ce me je,
Le i printe, e ea me nè!
Te te bön te vešura,
Tutti 'rgent' te plexura.
Te te bö'ñ tšimber per krie,
nde 'doñie nögk' u ndelie.
Te te χys ñie brès per mes,
Maλam tutti e jo kremes!
V. « Giegu, dialle! giegu jette!
Nögke le u print' te š'crete:

Se me leitine, me škinne,
Do t'i ndiek, sa kam fukine.
Ti, de do muane šok,
Bai-j-e bessene gka fort,
Katter, pesse, giašte mott',
Jo per nester, dei i sonte!
Haide, etse, xenitise!
Haï, puno anatolise!
E gka punna beliδ floriñ,
Pa te šochiš, si te viñ.
Beliδ floriñ, beliδ groš,
Bukkur, bukkur te me roš!
Plot te keš floriñ armare,
Uja curre te mos na mare.
E nde motte, cè te θaše,
Priru prappe, ea, kiasu!
Te me tšo'š, si lule - kukkie,
Te me rua'š, si bubukkie!
— nde xeniti, cè do me veš,
Könke e gaζe te mos ješ! —
Me te mire te perζihemi! »

—

20. Na! ñie vaiζe eδe ñie trim
Διάλογος. Venne paraζe te di.
Vaiζa, e bukkure gka fort,
Trimmi e doij, sa per mort.
Δromit vej'ne, tukke θönne,
Θojne ato, ce do te beñne.
Trimm i θoj πί... me šumme,
Vaiζa e giegeig, si nde pergiumme.

Tr. « Vašeζo! Nögke me flet?
Kam te flö tri katter nett'!
Se bukkuria e ote
Me bön, te viñ cè sonte:
Te te θöm te pakjit t' im,
Pse u böše i θatim:
Vreri, derti do me haje,
Mömma e ime do me klaje.
Prir e ζömmerene mbare,
Kiasu, ea mua pr' anne!
Ach, i ndari, si te höñ,
nde štepiζe, te to viñ,
Affer pr' anne te te bie,
Krerete nde nönnekrie.
Fakia fakiene te pušñe,
Dorra dorrene te tundñe.
Buζeζite me te ... [illegible]
Ochu, spirto! sa te dua!
Sa te dua, te me deje,
Fiallë t'omble te na θeje,
Te me θeje e ea, mbrömme! »
Jo po, mbrömma, po, gka mbrömma:
Te me θeje: kiasu, puθ me!
Puθ, ferko cš'ea mbrömme!
Vašeζo, per ti do θerrem!
De mos u θerš', aštu do tärrem.
Avišde me, si u böše:
Pse s'e θom doñie, doñiese.
Cur me peire, me višdon,

Si-cur di-ce me ndöron:
Pra cur c'ζiλ doñie me θua,
Kosmi tutti u geζua.
Vaiζa. « Trimme ζumme eδe dielm
Janne ζumme, vre, χαϊμέν'!
Janne trimma ñie gka ñie,
Ti s' te glet gk'ata doñie.
Janne trimma, si londare,
Ce cundrel s' u del, i ndare!
Janne trimma me mustakj.
Prei nd'ata ti dukke plak.
Kanne k'sulle, kanne grunde:
Ti, ce ke, ce? — t' arθte giemme!
Pra, cur böñine dreikj pare,
Mua me vien, valle, tromare.
Pra iζte ñie, c' i a θonne Lampro,
Jo, si ti, vre, Palaeo-Dano!
Pra iζt' i atter, Mitro Georga,
Ai me θa, e u s' e mora.
Pra 'ζte Kosta Mitro - Θua:
Ai iζt' e bön per mua.
Ce ka vreζta eδe arra,
Eδe groζ, te ζe tromara.
Iζte trim me mes te hoλe,
Grep musta'jne e bön gka ora:
Pra, cur veζ dsaken' e kukkie,
Sicur ζkel nde kömbe-kukkie.
Pra, cur veζ fusten' e tija,
Sicur vien gka Venetia.

E, cur tundete, cè etsen,
Aχera θom: « baζk' te jeζem'. »
Iζte trim, ce bön per mua.
Ai le θotte: « se te dua »
Ti, χαϊμένε, bukke s' ke,
Gruane ce do, cè ζe?
Hai', puno e viζu πρῶτα!
Fribu bukken' gka bobotta!
Hai', puno e bön tsa groζ,
Pre te keζ pastai, te roζ.
Pr' aχera, nde do martesse,
Haide, mer doñie conteζe.
Ti per mua nögke je,
Haide, mer grua ſtoχé! »
Tr. « Moi, Marδitzeζe, gitone!
Sa te θaζe, i cultone?
Janne, vai, undre si θua,
Po ñieri s' te mer ti grua.
Lampro, Mitroa eδe Kosta
I kanne mente, si ao kloistra.
U di gramme, di konδyl,
Jam m' i mire gk' ata trimm'.
Nester vette grammatike
nde palat-, cè iζte frike.
Ata giθe georgò janne:
Mos u kias stüre pr' anne!
Mua kondyli te me roñe
Eδe ti te te geζoñe!
Prir e ζömmerene mbare:

Mos u kješ nde δeut fare!
Pse ñie ši i maθ e r'bier
Eδe ñie brešer e keθien.
Mes' i im me kalamure
I bön ata patšavure.

Ea, vaiζe, priru, giegu!
Te mos bierriš nd' ai pelgu,
Te atüre haimanavet,
Ce s' veleñene, si navet.
Ti me mua do ješ ζoñie,
Giθe - cuš do na geζoñe.
Pra, de do ti vrešte, arre,
Sa te deš, bön kaλamare.
V. « Cur u lešë, nde ce ditte?
Cur i dζure grammatite?
Cè me θue grammatike? »
Tr. « Motte δiette jes' aγerra,
Cur ζerova grammet' e ζeζa:
Ἄλλα δiette per t' i dζörre,
nde kokke t' ime, per t' i vörre. »
V. « U, de dafže, [illegible] mar,
Ti me ron me kaλamar?
Pse u dua roba summe,
Vai e jalpe, si eδe lumme;
Cuš e grure te mos keš;
nde gra te huai te mos veš!
Pse nde tatta ješ'me dζönne,
Sa te ha'me eδe te flömme.
Dalle, t' u a θömi δe prin'-vet,

'Av-de dafšine per siviet,
Te te böñine gambro.
U do θöm, vai eδe jo.
Pse jam vaiζe, jo, si tutti,
Si ajo, ce ka Tšifuti.

Jam si klumeštit' e barδe,
Jam me fat 'δe kömbe-barδe. »
Tr. « Vašeζo! Nester te vemmi
Para paraζe, t' i θömmi,
Te martessese se ane,
Pre t' i dζönne priate t' ane.
Ti mua te deš gka fort,
U te dua, sa per mort.
Nester u škoiñ gka δrom i uaij,
Siθine do böñ si huaij.
Ti e di e do me ndieg'kiš
E do viš, te me perpiekkiš.
U te lö šentet!
Ti ro ditt' e nett'! »

—

21. Kakj' e bukkure si je,
Cur te vien ai giummi e flä.

—

ΜΗΤΡΙΚΑ.

1. ngru me, tiθ! se šumme θette:
Do te puθ, se do te vette.

—

2. ngru me, tiθ, gka robate;
Te t' i šoch tropomate.

—

ΣΑΤΥΡΑΙ.

1. Mor', arsike, more ti!
Si s' martone eδe ti?

—

2. Mor', υ υ - μου, e G - - it:
Si u maranše prei se giaλit?

—

3. Mor'!
Si s' te θa ti' buζa curre?
Pse m' u blakšë e doje burre.

—

4. Kokkieζit' e fšešese,
Siss' t' e p - υ rešese.

—

5. Arraζit' e Cimblitait:
More bill' e G - - - it.

—

6. Meθenite dζaθure,
Pelekuδe baθure.

—

7. «'leno moi, 'leno moi!
Ce te θa plevmatikoi?» —
« Ce te me θej eδ' ai i ζi,
C' iš plevmatiko i ri. »

—

8. « Luleζit' e xallaftoit:
More, billie e K-. - it. »

—

9. Flotteζe e prarit:
E bill' e Sak - - rit.

—

ΒΑΚΧΙΚΑ.

1. « Haide, vemmi! » —
— « Cu te vemmi? » —
— « nde Mammatuli te vemmi,
Ce ka verren uθuλe,
Nussene te bukkure. »

—

2. Šumme te roine,
Kuppeζe te rukuloime!

—

3. Mos u kla', mos u meri'!
ndik me, mos ri' nde štepi!
Ai me ndoikj e poikj e höngri.
Ti s' me ndoikie: — pušo! frime!
ndik me, ea pr' anne mua!
Cilli - do erθ, u geζua.
Ha'me, pi'me eδe kendoime,
Kuppeζe nă rukuloime.
Ea δe ti, e ha e pi!
Mos kerko gie nde štepi!
De mos do, me na te viš,
Ea nestre e mos na priš!

—

4. Škodre, Škodre, vre Škodrian!
Mos pi verre me feltsan!
Po t' e ngriš kenattëne,
T' e strangulisiš prappete!
Aχera do te besoiñ,
Si ti trim u nögke tšoiñ.

—

Škodre, Škodre, trimma ke,
Ce dufeki nögk' i ζe;
Eδe vol' ata de marte,
Faremiri ište affer.

—

5. U te gieiñ me kuppe t' ime:
Mos te arθte e pa-primme!
Verra e 'gustit ište kiare,
Ti t' e piš, cur del me fare.
E, nde mbieλse štatte, tette,
Ke nde dorre nönde, δiette.
ndζerre fare tette, δiette:
Tii t' u vienne katter ζett'.
Mot te roš, te mbieλiš meta,
Atje pošt nd' ao kenetta!
E do s'eλe metra δiette,
Cuš e di eδe tri δiette,
Per te mbloš p' s' a giašt ambare
E te nda'š δe giettech fare.

—

ΣΙΑΥΛΛΙΑ.

1. Vre ti, ce russe gka malli!
Mos te θa giè ime dialli? —
« Jo giè, babe, nögke θa,
Po, se bukke nögke ka.
Klumišt', diaθe tri ditt' ha,
Sicur mömme nögke ka.» —
« M're! ši e brešer muar andei?
Bore e ärre, si gka nevet?» —

« Jo, babe, θatte eδe pa barr:
Siviet nögke ve nd' ambar.
« Po, pa ši eδe pa bore,
Si do beime kunkulore?» —
« Ponde di u, babe miere,
Si do bönnet kosm' i erre?
Mos te kuλoture, mos te ngröpne,
Nögke tröndele te te öne.» —
« M' cat, m' cat nd' ato te giaλe,
Ce per t' i bönne vettehen' vrava.»

—

2. « Ore, veλa! Mos me pašo dente?» —
— « Atje mba t' anne i hajne kente » —
« Hei, hei! i mieri u!
Dente t' im' r'bora u.
Lajeζo! šuteζo!
Si u r'bora [illegible]
Hei, hei, i mieri u, [illegible]
Donte t' im' r'bora u!»

—

3. « Ah, e ndare, vien ñie varko:
Mos me ište mbörda plaku?
Varkeζe plehure-harδe,
Mos me ke habar te mbare?
Mos me sieλ šok'ne t' ime?
nde ñie šcaλe s' e vervin,
Te me viñe nde štepi,
Pre te kemi šokeri?

Β΄. ΥΔΡΕΑΣ.

ΕΡΩΤΙΚΑ.

1. Ea, vašeζo, me mua,
Te te mantenir, si grua;
Ea, vašeζo, me mua,
Te te puθ atje cè dua.

—

2. Nanni, moi, Nanni!
Ti te do e ol'ömme.
Si me preve derrene,
Si Turku, ce s' pi verrene;
Si me preve ti avline,
Si Turku, ce s' pi rakine.

—

3. Tutti krešme te mbeδa
Baške fiemme, ñieri s' na pa;
Po ñie plak i malecuam
Vatt' e θa, se bašk' u tšuam
nde ñie plaff, nde ñie te štruam.

—

4. Vašeζo, billieζo!
Surtuke - sevdalieζo!
Gk' ai mal, ce russešè,
Trantafylle dukkešè.

5. Lule je, lule t' a θonne,
Lule je, per t' öne ζonne!

—

6. Perivol me driζa šumme,
Anamesa ndai te lumme;
Škoi m' e bukkur' e e pò,
M' e mira luleζe m' u θa.

—

7. Lule, moi, lule!
Pond' u a θom u juve?
J a θom ušti kopilese,
Buζe - trantafyllese.

—

8. Lule, moi, lule!
Pošte nde Magule,
Andei la gka Pilurate,
Θerδene te lišurate: —
Cuš te mos ketseñe sot,
Μήτε mot, μήτε gka smot.

9. « Mire mbrömme, Konduriote!
Ište vent, te flömme sonte? » —
« Ište: po s' gutso'ñ gka mömma,
Se me dζe e vien gka mbrömma.

—

10. More, nusseζa e re!
Del e ri' nde 'liakotè!
Te te šoch, ce penke je,
Te te ζö me kaθite,
Te te vö nde robaζe,
Tu te jap di kokkieζe!

—

11. Billieζo, billieζo!
Billieζo, mos me kales,
Te te mar, te te fileps,
Bukkeζ' eδe kepeζe,
Paštai ñie kuppe verreζe.

—

12. Haide ho, e bo, bo, bo!
Θua' me, ζoñie! pse ti s' me do.

—

13. U te θaše « hai' te vemmi! »
Ti me θašè, « roba s' kemi. »

—

14. Naš ei, ce λãnt kupine,
Mömmeζo!
Andrioti me luan sine.

—

15. Mor', e ngrenna e dettit!
Cu ješe kakie mot?
E nani, cè me örδe,
Me mblove gine lott'.

—

16. More, re e ζeζe!
Ce me sieλ kakoζeζe?
Mos me sieλ burrene,
Ce kam dešeruare?

—

17. Ponde jam u degge skint,
Ce me tax'ne tette kint?
Ponde jam u degge sfake,
Ce me ndaitine gka grate?

—

ПАІΣІКА.

1. Ce ke ti, dilber, me mua,
Ce une te kekiene nögke te dua?

—

2. Dialle, cur dersin gka vappa,
Si diaθe te ñiome, ce del gka nappa.

—

3. Haide dilber, te marte lummi,
Se je dialle e te ζe giummi.
Tšun i vogel me tšuprašie,
Cutia bön ti ata naζie?
« I a bö'ñ assai kopilese,
Buζe - trantafyllese. »

—

4. Suleiman vien gka pussi,
ζu Avdullen' eδ' e puθi.

—

5. Vien ñie varke gka 'Lepsina,
Sieλ trimma, si selina.
Vien ñie varke gka Paluxia,
Sieλ trimma, si bubukkia.

—

6. Hoš, aman, aman!
Steffo Capitan!
Vettula gaitan,
Buζa, si mertζan!
Hoš, aman, aman!
T' u böše kyrban,
Steffo Capitan!

—

7. Pošt e la gka Sarangaj(o)
Tukke rare tamburaj(o).

Tamburai θerit e klaj'(o),
Solemai nde dorr' e mbaij'(o)!

—

8. Vörre fessene be ñ 'anne,
Cel tšibu'n' e pi duhane!
Se je dialle per Pašane!

—

(Ἀλι-Πασσᾶ.)

1. « Cuš i škelli, mallete me r'bore? »
« I škelli Ali Paša,
Me klötšene nde dorre. »

—

2. Ali Paša vien gka stani,
E ζu vaiζen' gka fustani,
Ali Paša vien gka pussi,
E ζu vaiζen' cδ' e puθi.

—

ΓΝΩΜΙΚΑ.

1. « Mire mbrömme, xallaftua!
Te martonem? — ce me θua? »
— « Martonu, ša je i ri,
Se mblake', — s' te do ñieri! »

—

ΣΑΤΥΡΑΙ.

1. K - - υ ote, brire - meδeñte,
Vunne ζiarm e doigne vgieñte,
E kersisne karumbelte.

—

2. Oerδe Paške te mbeδa,
Pappa - - k'sulle s'ka;

T' i θerreme ñie pulleζe,
T' i beime ñie k'sulleζe.

—

3. Varkeζe Kastrote,
ngarcuar' eχino, —
E bill' e Panagiotit
Luan me taktiko.

—

4. Vašeζa, garufalia!
Cuš te puθi, pra te la?

—

5. Breζ' i kukj nde (a)'my(g)δale
Varreet' si trangule.

—

6. Trimm' i 'ravoniasure
Etsen, si xebasure, —
Di-tsa trimma, di-tsa psore,
Janne pe para nde dorre.

—

7. « Vemmi, Maro, nde Turkajo,
Te te mbloiñ ñie barre valo! »
nde Turkajo, ndai te kliše,
Dirsi Maro tri kemiše. —
« Pond' e doje e miera vette?
Po m' a börri breζ' i š'crete. »

—

8. « Bukk' e diale, lalle prift!
Pse te bi'me nde katund?
Dergo na, tatt', uratene! »
— « Ea vette e meta te šomme! »

9. « More, bill' e billiese!
Sterre val kanδilese! »
Mos i sterre kakie summ',
Per te kemi eδe te Stun',
ή
« More, bill' e billiese,
Sterre val kanδilese! »
— « U i stiva, po e piv. » —
« Sterre xana! — se te hin. »

10. Krissi κeramiδea,
Se na vien Mariea·

11. Vamm' eδe per petaliδe,
Me ñie vaseζe Marie.

12. « Tu, tu, tui!
Me δomb ketui! »
« More, s' ke gie fare!
Po ngru, te ζomme vaλe! »
— Vaλete, kangellete,
Bröska ges karvellete,
Matsea stin urete
E gielli kep keputzete.
Κατὰ nde prak te derrese
Μyν i bie floierese.
Skoñe ata trimmate,
Dreδene musteκiete;
Skoñe ato kopilliate,
Buζe-trantafyllete.

Γ'. ΑΛΙΟΥΣΗΣ.

ΕΡΩΤΙΚΑ.

1. Ti lart nde paraθure;
Neζeζo!
E [illegible].
Duarte stavrosure [illegible]
Eδe te parakalesure:
Streita e ime, Neζeζo!
Siζite t' ond te ζeste,
Neζeζo!
Me vranne mua te mierte,
Neζeζo!
E me θasè e te θase,
Per te [illegible] di,
nde ñie ore, [illegible]
Streita e ime, Neζeζo!

2. Lule, more, mottreme!
Del gka derr' e vogele!

3. Hiri honneζa nde re,
Sokieζo!
Si do somme nè te vemmi,
E ζeζ[illegible]θeζo!

4. « Nièra iste giθemon
Agapitiké. »
Θamm' eδe te ñieζe,

Te θömm' eδe te dieζe!
« Di sisse ka vašeζa »
Θamm' eδe te dieζe,
Te θömm' eδe te trieζe!
« Tri kömbe ka siδerostiζa »
Di sisse ka vašeζa,
Nieraište giθemon
Agapitiké. »
Θamm' eδe te trieζe,
Te θömm' eδe te katterζe!
« Katter kömbe ka de lope »
Tri kömbe κτλ.
Θamm' eδe te katterζe,
Te θömm' eδe te pesseζe!
« Pesse glište ka de dorre »
Katter kömbe κτλ.
Θamm' eδe te pesseζe,
Te θömm' eδe te giasteζe!
« Giašte iles ka de še(g)ñe »
Pesse glište κτλ.
Θamm' eδe te giasteζe,
Te θömm' eδe te štatteζe!
« Štatte iles sieλ pullia »
Giašte iles κτλ.
Θamm' eδe te štatteζe,
Te θömm' eδe te tetteζe!
« Tette ditte lahet dialli »
Štatte iles κτλ.
Θamm' eδe te tetteζe,

Te θömm' eδe te nöndeζe!
« Nönde muaij ište dialle »
Tette ditte lahet dialli,
Štatte iles sieλ pullia,
Giašte iles ka de še(g)ñe,
Pesse glište ka de dorre,
Katter kömbe ka de lope,
Tri kömbe ka siδerostiζa,
Di sisse ka vašeζa,
Niera ište giθemon
Agapitiké.

—

5. More, bill' nde argali!
Nögke šech, ce škoin per ti?

—

ΣΑΤΥΡΑΙ.

1. Kömbe - traše šamalite,
Θembre - tšare Meθenite,
Borbotšineζe Poriote.

—

2. Kaλoger me ata leš
Šech te birrene e keš.

—

3. More, billie, mor' e ve!
Pse u böšė kaλogre?

—

4. More, Molly, Molly, tiθ!
Mos te ra konto' nde hiθ?

—

5. Makarunde gogelia:
Dossa Mastro - Georgelia.

—

6. Burre!
I fustan me diζet' flette,
I pervišem e bö'n̄ vette.

—

7. Haide, mor' Argyre!
Cur vöš tšimberr' e kukj,
E del nde paraϑyre:
E bie, e vö mbe m.t.

—

8. Cur me vien burri gka stani,
Puf, puf, puf me bön fustani;
Cur me vien burri gka kliša,
Puf, puf, puf me bön kemiša;
Cur me vien burri gka 'ndara,
Dal-, i bö'n n̄ie m.t prepara;
Cur me vien burri gka 'λin̄te,
Mar n̄ie škarp'-, i ndζier site.

—

9. Seklet, ce kam nde ζömmere,
Si kartsavets i štrömbere.

—

10. Vrapetova, vrapetova,
Ato vašeζete škova.

—

ΓΝΩΜΙΚΑ.

1. Gielli, sa kendon,
Te bukkurate sgion.

ALPHABETUM

PHYSIOLOGICUM = PELASGICUM.

I. VOCALES:

quoad orificium oris, quoad canalem oralem.

a . . .	8 . . .	u
ä . . .	7 . . .	o
o . . .	[illegible]	[illegible]
i . . .	5 . . .	ö
o . . .	4 . . .	e
ö . . .	3 . . .	ä
u . . .	2 . . .	ü
ü . . .	1 . . .	i

II. CONSONANTES:

1. Cons. continuae.

a) Cons. contin. orales.

1. ch	. . .	j
χ	. . .	
2. f	. . .	v
3. l (l̄)	. . .	λ
4. rr	. . .	r
5. θ	. . .	δ
s	. . .	ζ
š	. . .	ž (ζ̄)

б) Cons. contin. nasales.

n (ñ) . . . n nasale Gallorum.

m

2. Consonantes explosivae.

α) Cons. explos. simplices.

b, d, g

β) Cons. explos. aspiratae.

p, t, k

Appendix ad Alphabetum Pelasgicum:

Consonantes explosivæ continua moderatæ, quum soni sint compositi, theoretice signis propriis non egent.

Practice vero, ut systema orthographiæ paretur etymologicum, - præter litteras Italicas c, x, z -, recipienda censeo, at caute adhibenda, signa:

1. $\bar{g}$ = gj.
2. $\bar{k}$ vel ϰ pro e, i = kj.
3. signum aliquod = g Italorum pro e, i, quoad sonum = ds vel dζ, quoad originem vero = $\bar{g}$ mollitum: — sicuti c pro e, i, quoad sonum = ts, quoad originem = $\acute{k}$ vel ϰ mollitum.

Unde g . . k

$\bar{g}$ . . $\bar{k}$

? . . c

ADDITAMENTA AD LEXICON.

ambarreζe 'Αλ., εἶδος παιδιᾶς· δύο τάγματα παίδων ἑκάτερον τοῦ ἑτέρου τὸ ὀχύρωμα ἐφοδεύεται.

ogate 'Αλ., δηλαδή, scilicet, c' est-à-dire.

lešetor: λάσιος, κοιν. μαλλιαρός, zottig. — τροπ. « ište lešetor » εὐθύς, sincerus, franc, derbe: ἐπ' ἀνθρώπων [illegible]

ad lö:

φρασ. παρακλητική τε καὶ εὐχαριστήριος. « le teješ mir'! »

lönne, συνεκδοχ. κατ' εὐφημισμόν. « išt' i lönne, e lönne » = φρενοβλαβής.

ad Δerra, — referendum esse videtur ad Græcum δέρη vel δέρις, ιος, jugum montis.

šköff, καρδία, ψυχή, σπλάγχνα, entrailles.

φρασ. 1. « Ajo ärra me hiri nde šköff » εἰς τὴν καρδίαν, [illegible]

2. « te duame gka šköffi » ἐκ ψυχῆς, sincèrement.

3. « ti je šköffi i im, ζömmera e ime » my heart, ψυχή μου, fils de mes entrailles.

BIBLIOTECA CIVICA
52302
CASALE MONFERRATO

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ.

Γραμμ. Σελ. 5. δõnbure γρ. δõmbure
17. t' maim « te maim
19. πλ. θλ. te larte γρ. te larta.
Λεξικὸν Σελ. 22. θieke γρ. θicke
24. δurδe » δruδe
31. Scla μετάθες ἀπὸ S̄ εἰς S.
36. στυλιάρι'. Klinge. γρ. στειλειάρι', Stiel.
39. mungaλ γρ. munguλ.
49. billaζe « pillaζe.

SOESG